

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Taalonderzoek bij sportclubs in de rand

**Een blik op de Vlaamse rand (2)
Te veel werk en te weinig mensen**

Kringloopwinkels zijn hip geworden

**FiguranDten
Serge De Gheldere: 'Ecologie moet aantrekkelijke
alternatieven bieden voor de mensen'**

In de aanloop naar de verkiezingen worden aan beide zijden van de taalgrens opnieuw de messen geslepen over de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV). 24 gemeenten uit Halle-Vilvoorde weigeren hun medewerking aan de organisatie van de verkiezingen omdat die splitsing uitblijft.

TEKST Geert Selleslach | FOTO Filip Claessens

Diverse andere gemeenten buiten Halle-Vilvoorde, alsook de provincie Vlaams-Brabant, stemden eveneens moties voor de splitsing, een historische eis die teruggaat tot in 1974. De provincie verwijst hierbij expliciet naar de resoluties van het Vlaams parlement over de verdere staats-hervorming en vraagt tevens ook de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.

De Franstalige meerderheden in de faculteitengemeenten keuren moties goed tegen de splitsing. De Brusselse Vlamingen waarschuwen dan weer tegen een voor hen mogelijk nadelige splitsing.

In de Vlaamse moties wordt gewezen op de onverenigbaarheid van het bestaan van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde met de grondwettelijke indeling van de federale staat in gemeenschappen, gewesten en taalgebieden. 'Het invoeren van provinciale kieskringen met uitzondering van de provincie Vlaams-Brabant, is onmiskenbaar strijdig met de grondwettelijke indeling van het land en houdt een discriminatie in tegenover de kandidaten en kiezers van de provincie Vlaams-Brabant en van het Nederlands taalgebied', zo wordt geargumenteed.

Aan Franstalige kant heet het dat het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde historisch de weerspiegeling is van de Belgische federale staat die uit twee belangrijke taalgemeenschappen bestaat. Zowel Vlamingen als Franstaligen halen voor hun standpunt

argumenten uit het beruchte arrest van het Arbitragehof van 26 mei 2003. Wat staat er eigenlijk in dit arrest?

Gelijkheidsbeginsel

Het arrest velde een oordeel over de kieswethervorming van 2002. Bij deze hervorming werden de traditionele kiesarrondissementen vervangen door provinciale kiesomschrijvingen. De regering maakte echter één uitzondering. In plaats van een provinciale kieskring Vlaams-Brabant kwam er een kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde-Leuven. Daardoor kunnen Franstalige lijsten blijven opkomen in Brussel-Halle-Vilvoorde en kunnen Franstalige kopstukken ook stemmen ronselen in de Vlaamse rand.

Het Arbitragehof (dat sinds kort Grondwettelijk Hof heet) oordeelde dat deze rege-

ling een schending inhoudt van het gelijkheidsbeginsel en dat als er overal provinciale kieskringen zijn dat ook het geval moet zijn in Vlaams-Brabant. Door de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde te handhaven, behandelt de wetgever de kandidaten van de provincie Vlaams-Brabant op een andere wijze dan de kandidaten van de andere provincies en dat kan niet volgens het Arbitragehof. Het Hof gaf de wetgever vier jaar de tijd om hiervoor een oplossing te zoeken zonder zich uit te spreken op welke manier dat moet gebeuren.

Geen vergelijk

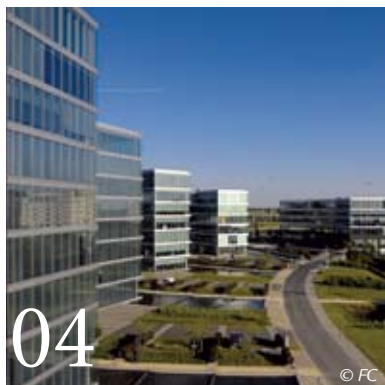
Hiermee gaf het Arbitragehof de wetgever meteen ook de mogelijkheid om een nieuw Belgisch compromis uit te dokteren. Volgens de Vlamingen is de oplossing de splitsing van de kieskring BHV. Volgens de Franstaligen kan ook teruggekeerd worden naar de situatie met arrondissementele kieskringen. De regeringsonderhandelingen hierover in het voorjaar 2005 leidden tot niets, waardoor ook de volgende federale verkiezingen georganiseerd worden volgens de regels van 2002. Onwettig volgens de 24 burgemeesters uit Halle-Vilvoorde, want – hoewel de regering hier een andere interpretatie aan geeft – de termijn van vier jaar, die het Arbitragehof de regering in zijn arrest van 26 mei 2003 gaf om een oplossing te vinden, is op 10 juni overschreden. □

BHV: l'arrêt

L'arrêt de la Cour d'Arbitrage du 26 mai 2003 portait sur la réforme de la loi électorale de 2002, où les arrondissements électoraux ont été remplacés par des circonscriptions provinciales. On a délaissé la circonscription provinciale du Brabant Flamand pour celle de Bruxelles-Halle-Vilvoorde-Louvain. Des listes francophones sont donc encore présentes à Bruxelles-Halle-Vilvoorde et des têtes de liste francophones peuvent collecter des voix en périphérie. La Cour d'Arbitrage a estimé que le législateur ne peut pas traiter les candidats de la province du Brabant Flamand différemment des candidats des autres provinces et lui a donné 4 ans pour trouver une solution. Les négociations gouvernementales à ce sujet en 2005 n'ont abouti à rien, si bien que les élections fédérales du 10 juin seront également organisées selon les règles de 2002.

inhoud

juni 2007 | nr. 06

04 Een blik op de Vlaamse rand (2)
Ondanks de ingrijpende herstructureringen van de afgelopen jaren, doet de Vlaamse rand het economisch zeer goed. De werkgelegenheidsgraad ligt er veel hoger dan elders in Vlaanderen, de werkloosheid veel lager. Ook voor de nabije toekomst zijn de perspectieven op het vlak van tewerkstelling gunstig.

08 Rode kaarten werken averechts
Uit een grootschalig taalonderzoek bij sportclubs in de rand blijkt dat deze clubs duidelijk meertalig zijn. Hoewel die meertaligheid doorgaans niet als een probleem wordt ervaren, is er behoefte aan een goed en doeltreffend taalbeleid bij de sportclubs. 'Omdat in de meeste clubs het Nederlands de voertaal blijft, komen anderstaligen er op een positieve manier met het Nederlands in contact. Die troef moeten we blijven uitspelen', zo luidt de conclusie.

10 FiguranDten
In december vorig jaar volgde Serge De Gheldere in de Verenigde Staten een opleiding om de klimaatboodschap uit de docufilm *An Inconvenient Truth* van voormalig vice-president Al Gore te verspreiden. 'Het was fantastisch. Al Gore was erg benaderbaar en bleek zelfs de kleinste voetnoot uit het dossier te kennen.'

12 Kringloopwinkels zijn hip geworden
Onlangs opende de vzw Televil aan de Mechelsesteenweg in Vilvoorde een gloednieuwe kringloopwinkel. Op een oppervlakte van 5000 vierkante meter vind je daar alles wat in een normaal huishouden van pas komt. Met de verkoop van herbruikbare goederen worden bovendien mensen tewerkgesteld die in het reguliere arbeidscircuit moeilijk aan de bak komen.

22 Stenen spreken (3)
Het boerderijtje, waar schilder Felix De Boeck zijn hele leven woonde en werkte, wordt eindelijk gerestaureerd. Het is niet de bedoeling een Bokrijk-achtig sfeertje te creëren want daarvoor is de site te klein en te kwetsbaar.

26 Vier seizoenen natuur in de rand (6)

29 Taalblad, een Nederlandstalige-zine voor anderstaligen

en ook nog...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 24 Zonder Omwegen
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestauranDt
- 30 Tussen hemel en aarde
- 32 Gemengde Gevoelens

'Er blijven spanningen tussen Vlaanderen en Brussel over spreading vliegtuigen.'

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren ten behoeve van de bewoners van de Vlaamse rand rond Brussel en is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Henry Coenjaarts | **Eindredactie** Jansen & Janssen, Geert Selleslach en Marjan Van Hecke | **Coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Patrick De Spiegelaere, Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt | **Druk A.** De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Witherendreef 1, 3090 Jezus-eik/Overijse, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Te veel werk en te weinig m

Ondanks de ingrijpende herstructurerings van de afgelopen jaren (Renault, Sabena, ...) doet de Vlaamse rand het volgens de recente studie *Socialeconomisch profiel van de Vlaamse Rand en een blik op het Vlaamse karakter* van de Studiedienst van de Vlaamse regering het economisch zeer goed. De werkgelegenheidsgraad ligt er veel hoger dan in Vlaanderen, de werkloosheid veel lager. Toch zijn er grote verschillen tussen de 19 gemeenten van de Vlaamse rand.

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO'S Filip Claessens

De werkgelegenheidsgraad – dit is het aantal beschikbare arbeidsplaatsen in verhouding tot de beroepsactieve bevolking – bedroeg in 2003 74,6% of bijna 11% hoger dan in Vlaanderen. De werkloosheidsgraad lag in de periode 1999-2006 gemiddeld 6,3% onder die van Vlaanderen. Op 1 januari waren er 5,5% werklozen in Halle-Vilvoorde. In de 19 gemeenten van de Vlaamse rand was dat 6,4%. Een heleboel parameters wijzen op een positieve evolutie. Sinds 1998 steeg het aantal ondernemingen in de Vlaamse rand met 3,1% tegenover slechts 2% in Vlaanderen.

De netto-rendabiliteit van de ondernemingen bedroeg hier in 2004 8%, wat hoger was dan voor de bedrijven in heel de provincie Vlaams-Brabant (7,1%). In de periode 1993-2003 groeide het aantal loontrekkenden dat in de rand aan de slag was haast dubbel zo sterk als in Vlaanderen. Het Sabena-debacle is natuurlijk duidelijk in de cijfers te zien. Het aantal jobs bedroeg in juni 1995 121.362, in juni 2001 152.752 om een jaar later te dalen tot 152.343 en in december 2003 tot 147.538. Sindsdien zit het aantal opnieuw in de lift. De zelfstandige activiteit groeide in de jaren 1995-2005 met 36%, dubbel zoveel als in heel Vlaanderen.

Dienstensector op kop

Bijna viervijfde van de ondernemingen uit de Vlaamse rand situeert zich in de dienstensector. Dat is 10% boven het Vlaamse gemiddelde (74,6 versus 63,7%). Het aantal ondernemingen in deze sector steeg in de periode 1998-2004 met 5% of 3% meer dan in Vlaanderen. De rand telt minder ondernemingen in de landbouw (primaire sector) (5,7 versus 10,5% in het Vlaamse Gewest) en in de industrie (15% of een kleine 5% minder dan in Vlaanderen). Er zijn ook minder ondernemingen uit de quartaire sector (overheid en gemeenschapsvoorzieningen). Deze sector groeide in de periode 1998-2004 met 11% tegenover 17% in het Vlaamse Gewest. Opvallend is ook dat 29% van de jobs behoren tot de kennisintensieve diensten, het dubbele van het Vlaams gemiddelde.

De verschillen qua tewerkstelling in de verschillende gemeenten van de Vlaamse rand zijn echter immens. De grote specialiteit is de luchtvaartindustrie, uiteraard verbonden aan de luchtvaartactiviteiten rond de luchthaven van Zaventem. In Machelen en Zaventem bedroeg de werkgelegenheidsgraad in 2003 maar liefst 211,5 en 249,8%, wat betekent dat er in die gemeenten meer dan twee keer zoveel jobs zijn als de beroepsactieve bevolking groot is. Ook in Drogenbos en Vilvoorde bedraagt de werkgelegenheidsgraad meer dan

ensen

100 %. Aan de andere kant zijn er de 'slaapgemeenten' zoals Tervuren, Hoeilaart en Wezembeek-Oppem met een werkgelegenheidsgraad van minder dan 30 %.

Taalkennis onmisbaar

Het profiel van de werklozen in de Vlaamse rand is heel anders dan in het Vlaamse Gewest. Uit cijfers voor november 2006 blijkt dat er onder de werkzoekenden minder laaggeschoolden zijn (41,3 versus 51,8 %). Het aandeel hooggeschoolden daarentegen ligt buiten verwachting hoger dan in Vlaanderen (23 versus 15,2 %), wat er op wijst dat er voor deze mensen onvoldoende geschikt werk is in de directe omgeving. Ook het percentage werklozen jonger dan 25 (18,7 versus

20,5 %) ligt lager, net als het aandeel langdurige werklozen (meer dan 2 jaar) (27,2 versus 33,2 %). Het aandeel werklozen van buitenlandse afkomst is in de rand vergelijkbaar met Vlaanderen.

De taal speelt een belangrijke rol in het al dan niet hebben van een job. In een antwoord op een parlementaire vraag stelde Vlaams minister van Werk Frank Vandenbroucke recent dat het percentage anderstalige werklozen in Halle-Vilvoorde in de periode 2003-2006 gestegen is van 47,8 naar 52,6 %. 39,6 % daarvan had Frans als moedertaal; 13 % een andere moedertaal dan het Nederlands of het Frans. Het aandeel anderstaligen onder de werkzoekenden ligt vooral in de faciliteitengemeenten bijzonder hoog met als uitschieters Drogenbos (93,7 %) en Linkebeek (89 %). Maar ook in Dilbeek (59 %), Grimbergen (58 %), Machelen (63 %), Sint-Pieters-Leeuw (66 %) en Zaventem (67 %) is het percentage andersstalige werkzoekenden hoog.

Minister Vandenbroucke heeft aan de VDAB gevraagd om voor de komende periode een voldoende aanbod aan taalcursussen te voorzien zodat meer mensen aan de slag kunnen. Voor de opleiding Nederlands in de bedrijven zelf heeft hij twee bijkomende mensen aangeworven.

Vacatures alom

Voor de nabije toekomst zijn de perspectieven op het vlak van tewerkstelling gunstig. Tijdens een colloquium op 19 maart i.l. in Leuven, waarop het Strategisch Actieplan voor Reconversie en Tewerkstelling (START) van de Vlaamse regering voor de luchthavenregio geëvalueerd werd, maakte Vlaams-Brabants gouverneur Lodewijk De Witte gewag van circa 20.000 nieuwe jobs tijdens het komende decennium. START is een initiatief dat de Vlaamse regering nam na het mislukken van de onderhandelingen met het koerierbedrijf DHL en voorziet onder meer extra bedrijvzones in de Vlaamse rand.

Volgens Freek De Witte van het Regionaal Sociaal Overlegcomité (RESOC) van Halle-Vilvoorde is de Vlaamse rand in de Vlaamse context de afgelopen jaren een voorloper geweest is op vlak van reconversie van tewerkstelling. Er was Renault in de tweede helft van de jaren '90 en recenter betekende het faillissement van Sabena eind 2001 een verlies van meer dan 7.600 jobs. De komende periode zal ook de herstructurering bij vw Vorst en het koersierbedrijf DHL zich nog laten gevoelen. 'De faillissementen die er in de andere regio's nog aankomen, hebben wij hier mogelijk al gehad. De groei van de dienstensector – een gevolg van de centrale ligging van de regio in Europa, nabij Brussel en de luchthaven van Zaventem – compenseert dat verlies echter meer dan voldoende.'

Zijn RESOC-collega Lode Van Loock wijst erop dat Halle-Vilvoorde afwisselend met de regio Kortrijk het afgelopen decennium de laagste werkloosheidsgraad van heel België had. 'De resterende werkloosheid in de Vlaamse rand is voor de helft van de werkzoekenden vooral een probleem van andersstaligheid. Er blijven in deze regio nog heel wat vacatures niet ingevuld. In een aantal jobs gaat het om onregelmatig nachtelijk werk op de luchthaven, maar voor tal van andere beroepen stelt zich het probleem om beschikbare werknemers te vinden', aldus Van Loock. Op dit ogenblik zijn er in de luchthavenregio Vilvoorde-Zaventem bijna 3.000 vacatures. □

Info

Gunter Desmet en Josée Lemaitre, *Sociaaleconomisch profiel van de Vlaamse Rand en een blik op het Vlaamse karakter*, Studiedienst van de Vlaamse regering, 2007/1, 96 blz.

Je kan de studie gratis downloaden via de website aps.vlaanderen.be.

Jobs galore

In spite of the major reforms undertaken in recent years, the level of employment in the Vlaamse rand is higher than in Flanders. Jobs are particularly plentiful in the services sector. The dole queues in the rand are also shorter than in Flanders. 'Half of the underlying level of unemployment in the Vlaamse rand is the result of job-seekers having an insufficient knowledge of Dutch. A lot of vacancies in the region are still not being filled', according to Lode Van Loock from the Regional Economic and Social Committee. The Flemish Employment Minister Frank Vandenbroucke has asked the Flemish Service for Vocational Training and Employment (VDAB) to ensure an adequate number of language courses are on offer so as to help more people to get back into the labour market.

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Provincie subsidieert sociale woonprojecten

VLAAMS-BRABANT Het provinciebestuur trekt 1,6 miljoen euro uit voor sociale huurwoningen in Vlaams-Brabant. Het gaat om 74 woningen, waarvan er 40 in Halle-Vilvoorde gelegen zijn. 'Omdat de budgetten beperkt zijn, hebben we criteria zoals kleinschaligheid, termijn van realisatie en regionale spreiding gehanteerd', zegt Jean-Pol Olbrechts, gedeputeerde voor huisvestingsbeleid. 'De subsidiebedragen variëren van 20.000 tot 26.000 euro per woongelegenheden. De gemeenten, ocmw's en sociale huisvestingsmaatschappijen die subsidies ontvangen, moeten ze ook in rekening brengen als

ze de huurprijzen bepalen. Dankzij de subsidies dalen de huurprijzen dus, soms met 20 procent.' De nieuwe sociale woningen komen in Grimbergen, Lennik, Steenokkerzeel, Beersel, Zemst en Asse. De provincie biedt daarnaast ook voor 1,2 miljoen euro renteloze leningen aan voor het verbouwen van woningen tot sociale woningen. 'Vlaams-Brabant telt te weinig sociale woningen: er is een forse inhaalbeweging nodig. Deze subsidies zijn een nieuwe stap in de goede richting', besluit Jean-Pol Olbrechts.

TD

Nieuwe ringweg

ASSE In augustus of september starten de werkzaamheden voor de ring rond het centrum van Asse. Ze zullen zo'n tien maanden duren en 3,56 miljoen euro kosten. 'In de eerste fase wordt de ringweg aangelegd tussen het station van Asse en de Assesteenweg in Huinegem', legt burgemeester Koen Van Elsen uit. 'De vrachtwagens van of naar het industrieterrein van Mollem zullen dus niet langer langs de flessenhals aan de markt moeten om de N9 te bereiken. Dat zal de verkeersdruk in de bedrijfzone van Mollem sterk verminderen.' Over een jaar zou de route van het vrachtverkeer uit Mollem net voorbij de spooroverweg op de gewestweg N9 moeten aansluiten. De spooroverweg zelf wordt enkele tientallen meters verplaatst richting Dendermonde. Het verkeer zal volgens burgemeester Koen Van Elsen weinig hinder ondervinden van de werkzaamheden. Wanneer de tweede en derde fase van de aanleg van de ring van start gaan, is nog niet bekend.

TD

Vlot naar Zaventem

DE RAND Op 21 mei l.l. zijn er twee nieuwe START-buslijnen bijgekomen in de regio. 'Het gaat om de lijnen 820 en 821', zegt Kurt Anndijck van de cel Vlaamse Rand van het kabinet van Vlaams minister Frank Vandenbroucke. 'Lijn 820 vertrekt in Dilbeek en gaat via Wemmel, Jette, Vilvoorde en Cargo naar de luchthaven van Zaventem. Lijn 821 start in Merchtem en loopt langs Meise, Grimbergen, Vilvoorde en Cargo naar de luchthaven.' De twee nieuwe buslijnen maken deel uit van het START-project van de Vlaamse regering dat de tewerkstelling in de luchthavenregio nieuw leven wil inblazen. Een vlottere bereikbaarheid van de luchthaven speelt daarin een belangrijke rol. Dit jaar zijn er nog acht nieuwe START-lijnen gepland en in 2008 nog twee.

TD

Windturbines op komst

DILBEEK Opbouwwerk Pajottenland heeft onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van windturbines in Dilbeek. Daaruit blijkt dat acht windmolens de helft van de gemeente zouden kunnen voorzien van groene stroom. 'We zijn op zoek gegaan naar plaatsen die ver genoeg van de bebouwde kom liggen om de impact van de windturbines te beperken', legt Bruno Moens van Opbouwwerk Pajottenland uit. 'Vooral langs de E40 ter hoogte van Sint-Ulriks-Kapelle zouden er windturbines kunnen worden geplaatst.' Burge-

meester Platteau lijkt alvast gewonnen voor het idee. Hij wil nog deze legislatuur een of twee windturbines in Dilbeek. 'Het enige dat de gemeente moet doen, is op zoek gaan naar een locatie. Leveranciers van groene stroom zoals Ecopower werken met een systeem van coöperanten of aandeelhouders. Op die manier kan ook de bevolking van Dilbeek beleggen in de windturbines en delen in de winst. Die lokale participatie is de sleutel tot het succes van het project', besluit Bruno Moens.

TD

Voor meer info kun je terecht bij het contactcenter van De Lijn op het nummer 070-220 200 of op www.delijn.be.

De Muse omarmt u

DROGENBOS Op 30 juni wordt de Muse in Drogenbos, het zevende gemeenschapscentrum van de vzw 'de Rand', feestelijk geopend. Tegen die datum moeten de verbouwingswerken aan de oude conciërgewoning naast het Felix De Boeckmuseum in de Kuikenstraat achter de rug zijn. In het nieuwe gemeenschapscentrum zullen geen culturele voorstellingen plaatsvinden, de Muse moet

vooral een ontmoetingsplek worden voor de vijftien verenigingen van Drogenbos. Het centrum telt een kantoor, een foyer, twee vergaderruimten en een keuken. 'Iedereen is op 30 juni welkom vanaf 15 uur. Vier verenigingen uit Drogenbos zullen een kort optreden geven en ook voor de kinderen is er animatie voorzien', laat medewerkster Patricia Motten weten.

TD

Dag van de Kijker Ring-TV

SINT-GENESIUS-RODE Op 3 juni houdt RING-TV, de regionale televisiezender van Halle-Vilvoorde, zijn jaarlijkse dag van de kijker. 'Vanaf 14 uur ontvangen we onze kijkers in en rond gemeenschapscentrum de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode. Voor ons is dit de perfecte gelegenheid om als zender rechtstreeks contact te hebben met ons publiek. Onze kij-

kers zullen met een deelnemingsformulier suggesties kunnen doen voor RING-TV. Wie meedoet, kan een mooie prijs winnen', vertelt hoofdredacteur Dirk De Weert. De kijkers worden ook verwend met gratis ijsjes en bier en optredens van onder meer de Concertband van Steenhuffel, Monday Justice, Henkie en Johan Verminnen.

TD

Secundaire scholen beter begeleid

DE RAND De provincie Vlaams-Brabant verlengt haar samenwerking met het Centrum voor Taal en Onderwijs (CRO) van de Leuvense universiteit tot eind 2007. In opdracht van de provincie ondersteunt het CRO nu al tien jaar lang scholen met veel anderstalige leerlingen in de Vlaamse rand. 'We gaan ons nu echter toespitsen op de secundaire scholen, aangezien het Vlaamse Gewest sinds september

2006 een grootschalig begeleidingsproject op het getouw heeft gezet voor het basisonderwijs in de Vlaamse rand', zegt stafmedewerker Peter Biondi van de provincie. 'We hebben eerst gepeild naar de behoeften in de secundaire scholen die veel anderstalige leerlingen tellen. Vanaf volgend schooljaar zullen een aantal scholengemeenschappen intensief worden begeleid.'

TD

© KM

© KM

Oud Nieuws

Het Heilig Kruis van Asse

ASSE Lentewandelaars op stap in het Brabantse heuvel-land gaan in Asse op de Manke Fiel-route langs groene beemden, over berg en dal in de wijk Koudertaverent, langs de Jodenput en het kruis van Sjat om te eindigen bij de kapel van Kruisborre met de 'geneeskrachtige' bron ernaast. Aan die kapel is een mooie veertiende-eeuwse le-gende verbonden.

Volgens de legende stal een arme vrouw uit Asse met Pasen een hostie in opdracht van enkele joden, die haar daarvoor een royale beloning hadden beloofd. Op de terugweg van de kerk kreeg de vrouw echter berouw over haar daad en gooide ze de hostie in de holte van een oude, vermolmdde els, die daardoor prompt opnieuw begon te bloeien. Toen de eigenaar van het omliggende bouwland, ontevreden over de grote toeloop van nieuwsgierigen, de bijl in de boom zette, vielen kruisgewijs de bloedgekleurde splinters neer. Uit het hout van de els werd een kruisbeeld vervaardigd waaraan wonderbare krachten werden toegeschreven. Pelgrims op weg naar Kruisborre die de weg vroegen aan de pachter van Vrijthout, kregen van hem te horen dat hij niet in dat kruis geloofde, net zo min als in het kruis in zijn notelaar, want ook daar ontwaarde men een kruis. Beide kruisen werden naar de Sint-Martinuskerk gebracht en maakten van Asse in korte tijd een belangrijk pelgrimsoord.

Misdadigers werden op strafbedevaart gestuurd naar het Heilig Kruis. In 1317 verleende Joannes xxii, paus in Avignon, een aflaatbul aan wie naar Asse trok. Dat bracht nog meer volk naar het Heilig Kruis en nog meer geld in het offerblok, waardoor de kerk kon worden uitgebreid met een mooi gotisch zuiderkoor en in de 18de eeuw met een verlengde kruiskoor. Rond 1340 stichtte Jan van Grimbergen, heer van Asse, een wekelijkse mis opgedragen aan het Heilig Kruisaltaar. Al in 1480 werden wagenspelen opgevoerd met het Heilig Kruis als onderwerp. In de 16de eeuw werden in Kruisborre en in Vrijthout kapellen gebouwd.

Pastoor Calenus schreef over 'zijn' Heilig Kruis een minuscuul boekje, waarvan er nog één exemplaar is bewaard, en liet in 1622 een nieuwe kapel bouwen in Kruisborre. Sindsdien trekken bedevaarders jaarlijks op Heilig Kruisvinding (3 mei) in processie daarheen.

Wilt u de ware aard van een volksdevotie ontdekken en houdt u van natuur, erfgoed en heemkunde? Doe dan de weg-Oem-wandeltocht, die je brengt van de kerk tot Kruisborre.

Jaak Ockeleij

Taalonderzoek bij sportclubs in de rand

Rode kaarten werken averechts

In de Nederlandstalige sportclubs in de Vlaamse rand is meertaligheid een feit. Eén op vier gesprekken verloopt er in een andere taal dan het Nederlands. Sportclubs zijn dus de uitgelezen omgeving om aan taalstimulering te doen. Dat zijn de twee belangrijkste conclusies van een grootschalig taalonderzoek in de sportclubs in de rand. De opdrachtgever voor de wetenschappelijke studie was vzw 'de Rand'.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO'S Filip Claessens

Gemeenten en verenigingen hadden ons al vaker verteld dat de sportclubs voor een dubbele uitdaging staan', vertelt Eddy Frans, algemeen directeur van vzw 'de Rand'. 'Enerzijds willen ze hun Nederlandstalige karakter behouden, anderzijds willen ze kansen grijpen om hun vele anderstalige leden wat Nederlands bij te brengen. Vzw 'de Rand' wilde een beleid uittekenen om hen daarbij te helpen. Daarvoor moesten we eerst zo nauwkeurig en objectief mogelijk in kaart brengen hoe de taalsituatie er in de sportclubs in de rand uit ziet.'

Meertaligheid is een feit

Dat onderzoek werd uitbesteed aan het Leuvense Centrum voor Taal en Onderwijs en het Brusselse Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum. Hun onderzoek liep van augustus 2006 tot en met februari 2007. De onderzoekers peilden naar het taalgebruik en zochten uit hoe de clubs omgaan met meertaligheid. Ze interviewden trainers, clubbestuursleden en beleidsmedewerkers, gingen sportclubs in de rand observeren en legden vragenlijsten voor aan leden en hun ouders.

Tom Troch, die als gedeputeerde van de provincie Vlaams-Brabant onder meer bevoegd is voor het Vlaams karakter van de rand, zet de belangrijkste onderzoeksresultaten op een rijtje. 'De eerste conclusie is geen verrassing: de Nederlandstalige sportclubs zijn duidelijk meertalig. Volgens het onderzoek is dat geen bewuste keuze of strategie. Het is eerder een vorm van pragmatisme, om de sportieve werking vlot te doen verlopen. Het onderzoek toont ook aan dat het taalbeleid van een gemeente wel degelijk een invloed heeft op de taalgevoeligheid van haar sportclubs. Als clubbesturen merken dat hun gemeente haar taalbeleid echt belangrijk vindt, zijn ze daar zelf ook gevoeliger voor. En een laatste belangrijke conclusie: hoewel die meertaligheid doorgaans niet als een probleem wordt ervaren, is er toch behoefte aan taalstimulering van het Nederlands. Dat

blijkt uit signalen van de clubs en hun leden – ook van de anderstalige leden en hun ouders. Zij zien een sportclub als de ideale omgeving om met het Nederlands in contact te komen. De meeste Nederlandstalige ouders vinden het positief dat hun kinderen in de sportclub wel eens Frans of een andere taal horen, maar ze willen natuurlijk wel dat Nederlands de voertaal blijft.

Duwtje in de rug

De grote taalstudie moest een stevige basis leveren voor een goed en doeltreffend taalbeleid bij de sportclubs in de Vlaamse rand. De bevoegde minister, Frank Vandenbroucke, kondigde begin april al enkele concrete beleidsmaatregelen aan. ‘Veel mensen, zo blijkt uit de enquête, vinden het prettig dat ze tijdens het sporten wat Nederlands oppikken. Sportclubs

Voetbalclub Diegem Sport hoopt zo’n pilootproject te mogen realiseren. ‘Vanaf volgend seizoen willen we de jeugdwerkingen van Diegem en Machelen laten samensmelten’, vertelt assistent-trainer Willy De Bouw. ‘Binnen die nieuwe jeugdwerking willen we werk maken van taalstimulering voor onze anderstalige jeugdspelers en hun ouders. We zijn er absoluut van overtuigd dat een voetbalclub een geschikte laagdrempelige omgeving is voor taalsessies. Zowel de jeugdspelers als hun ouders kunnen er spelenderwijs een taalbad nemen.’

Aanmoedigend beleid

De onderzoekers waarschuwen voor een al te assertief en dwingend taalbeleid in de Nederlandstalige sportclubs in de rand. Dat zou wel eens contraproductief kunnen werken,

manier met het Nederlands in contact. Die troef moeten we blijven uitspelen. Maar als we dat te assertief willen doen, lopen we het risico dat we hen afschrikken.’

Ook Frank Vandenbroucke beseft dat het taalbeleid voor sportclubs niet hetzelfde dwingende karakter kan hebben als het taalbeleid in andere domeinen. ‘Als het gaat over werkloosheid, zijn we heel duidelijk. Een werkzoekende die geen Nederlands kent, kunnen we dwingen om Nederlands te leren. Doet hij dat niet, dan verliest hij zijn werkloosheidsuitkering. Ook voor sociale huisvesting zijn we heel duidelijk: wie in een sociale woning woont, moet zich bereid tonen om Nederlands te leren. Dat komt de leefbaarheid van de woonomgeving ten goede. Maar voor sportclubs kunnen we zulke eisen niet opleggen. Eigenlijk moeten we blij zijn dat een anderstalige in onze sportclubs wil sporten. Wie de stap zet naar de sportclubs zet eigenlijk de stap naar het sociale leven in de rand. Die goede wil van de anderstaligen moeten we aangrijpen om hen wat Nederlands bij te brengen. We moeten hen ervan doordringen dat de Vlaamse rand in Vlaanderen ligt, dat hier Nederlands wordt gesproken en dat elke inwoner er belang bij heeft wat Nederlands te kennen. We moeten dus aanmoedigen en stimuleren, geen dwingende verplichtingen opleggen. Sporten moet vooral plezierig blijven, want het brengt mensen samen.’ □

‘Omdat in de meeste clubs het Nederlands de voertaal blijft, komen anderstaligen er op een positieve manier met het Nederlands in contact. Die troef moeten we blijven uitspelen.’

die inspanningen leveren om mensen wat Nederlands bij te brengen, krijgen van ons een duwtje in de rug. Vanaf juni e.k. krijgt vzw ‘de Rand’ er een halftijdse medewerker bij. Die gaat samen met de gemeentebesturen en de sportfunctionarissen rond de tafel zitten en zal polsen welke sportclubs bereid zijn om een aanbod Nederlands te brengen.’

‘Tegen december willen we ook een vormingspakket uitwerken voor de bestuurders en de trainers. Vooral de trainers kunnen wel wat ondersteuning gebruiken: ze weten immers niet altijd hoe ze met anderstaligen moeten omgaan en hoe ze aandacht kunnen besteden aan het juiste gebruik van het Nederlands. En ten slotte schrijven we een wedstrijdje uit voor sportclubs en gemeentebesturen in de rand: we dagen hen uit om met creatieve voorstellen voor taalstimulering te komen. Van de drie creatiefste ideeën om aan taalstimulering te doen, maken we pilootprojecten die we meteen ook subsidiëren.’

vrezende. Daar is Tom Troch het volmondig mee eens. ‘Onze Vlaamse sportclubs zijn een omgeving waarin anderstaligen zich haast spelenderwijs kunnen integreren: ze doen hier aan sport samen met Nederlandstaligen en anderstaligen. En omdat in de meeste clubs het Nederlands de voertaal blijft, komen die anderstaligen er op een positieve

Probe into languages in sports clubs in the Vlaamse rand

One out of four members of Dutch-language sports clubs in the Vlaamse rand speak a language other than Dutch. This means sports clubs offer an outstanding environment for language promotion, even if this actual multilingualism is not felt to be a problem area. These are the two key conclusions to be drawn from a large-scale language survey ‘de Rand’ commissioned, focused on sports clubs located in the Vlaamse rand. Frank Vandenbroucke, the Minister responsible for the Vlaamse rand, and Tom Troch, provincial delegate for the Flemish Character, are planning a number of specific schemes to help clubs keen on making more efforts to promote Dutch among their members.

Serge De Gheldere:

‘Ecologie moet aantrekkelijke alternatieven bieden voor de mensen’

Serge De Gheldere uit Overijse is al van jongsaf begaan met ons milieu. Intussen heeft hij een eigen bedrijf dat gespecialiseerd is in ecodesign. Als gasthoogleraar aan de hogeschool Groep T in Leuven maakt hij toekomstige ingenieurs warm voor projecten rond duurzaamheid en technologie. En sinds begin dit jaar presenteert hij overal in Vlaanderen de spraakmakende docufilm *An Inconvenient Truth* van voormalig Amerikaans vice-president Al Gore.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Duurzaamheid heeft me altijd al geboeid’, legt Serge De Gheldere uit. ‘Zeven jaar geleden zette ik een eigen bedrijf op dat werk wil maken van duurzaamheid.’ In het begin hield Futureproof/ed zich vooral bezig met de aan- en verkoop van ecodesign: fraai ontworpen maar energiezuinige verlichting, designmeubelen in milieuvriendelijke materialen, enzovoort. Intussen kun je bij Futureproof terecht voor advies over ecologisch verantwoord productontwerp en duurzame bouwen inrichtingsprojecten. Het bedrijf maakt zelfs precieze berekeningen voor wie een zogenaamd passiefhuis wil laten bouwen, dat 75 tot 85 % minder energie verbruikt dan gemiddeld.

Enkele jaren geleden stuitte Serge De Gheldere op de ondertussen wereldberoemde presentatie van Al Gore over de klimaatopwarming. ‘Gore zette alle bekende feiten erg overtuigend op een rij. Ik was meteen gewon-

nen voor zijn aanpak', vertelt Serge De Gheldere. Toen de Amerikaanse politicus in 2006 mensen zocht die zijn presentatie wereldwijd wilden verspreiden, heeft hij dan ook geen moment getwijfeld. Bij Gore liepen meer dan 7000 sollicitaties binnen, maar Serge De Gheldere was één van de 800 gelukkigen die in december 2006 in Amerika een opleiding mochten volgen. 'Het was fantastisch. Al Gore was erg benaderbaar en bleek zelfs de kleinste voetnoot uit het dossier te kennen.' In januari ging Serge De Gheldere aan de slag in eigen land. 'In mijn contract staat dat ik de presentatie dit jaar minstens tien keer moet geven. Ik denk dat ik na twee weken al aan dat aantal zat. De vraag was overweldigend en kwam uit de meest uiteenlopende hoeken: bedrijven, serviceclubs, cultuur- en gemeenschapscentra, scholen, ...' Onlangs kwam Al Gore even in opspraak omdat zijn persoonlijke energierekening de spuigaten bleek uit te lopen. Serge De Gheldere: 'Dat is natuurlijk een gemiste kans om zelf het voorbeeld te geven op dat vlak. Anderzijds overstijgen de positieve gevolgen van zijn acties volgens mij ruimschoots zijn individuele CO₂-gedrag.'

Grote motivatie

Met de presentatie van zaal tot zaal trekken, is vrijwilligerswerk, maar de motivatie van Serge De Gheldere is groot. 'Omdat het onderwerp zo perfect aansluit bij mijn eigen interesses, zeg ik niet gemakkelijk 'neen' als ik een aanvraag krijg', legt hij uit. Toch hoopt hij dat hij binnenkort versterking krijgt, want de presentaties lijken stilaan uit te groeien tot een volwaardige job. En eigenlijk had hij al twee jobs. 'Achter de drie rollen die ik vervul – bij Futureproof/ed, bij Groep r en bij de presentaties – zit dezelfde drive. Ik wil duurzaamheid aantrekkelijker en toegankelijker maken. Met het klimaatproject van Al Gore kan ik mensen bewustmaken van de problemen waar ons milieu voor staat. Op de hogeschool richt ik onderzoeksgroepen op. In de ingenieursopleiding zit je echt bij de bron, omdat die studenten tenslotte de technologie en toepassingen van morgen zullen ontwikkelen. In mijn eigen bedrijf probeer ik klanten concrete oplossingen te bieden.'

Geen geitenwollensokken

Het hart voor het milieu zit er bij Serge De Gheldere al van kleins af in, maar de echte klik kwam tien jaar geleden, toen Serge in Chicago woonde en de supermarkt Whole Foods binnenstapte. 'Die keten verkoopt bio-producten op een aantrekkelijke, laagdrempelige manier. Ik besepte dat je die aanpak eigenlijk in allerlei sectoren kunt toepassen: de bouwsector, sport, productontwerp, noem maar op. Met energiezuinige materialen en schone productietechnieken kun je producten maken die beter in elkaar zitten en ook

bij een breed publiek in de smaak vallen. Je moet er dan wel voor zorgen dat ze behoorlijk werken, dat ze er aantrekkelijk uitzien en dat je ze kunt repareren als ze defect zijn.'

Enkele jaren later liep Serge iemand tegen het lijf die zijn hartstocht voor het milieu deelde. Samen hebben ze Futureproof/ed opgericht. 'Tegelijk hebben mijn partner en ik ons huis in Overijse volledig ecologisch verbouwd. Het was een oude woning, zodat we de handen vol hadden: gerecycleerde cellulose als isolatiemateriaal, natuurzuivere verven en gips, energiezuinige toestellen, zonnepanelen en zonneboilers, enzovoort. Voor de vloer gebruikten we ecologisch hout met een label van FSC, een non-profitorganisatie die wereldwijd streeft naar duurzaam bosbeheer.'

Ieder zijn steentje

Serge De Gheldere ziet overall ter wereld de belangstelling voor ecologie toenemen. Ook bij particulieren groeit het besef dat we dringend iets moeten ondernemen als we onze planeet leefbaar willen houden. Toch schuiven veel mensen het probleem graag door naar de grote spelers: de industrie en de diverse overheden. 'Wat kunnen kleine visen als wij nu bijdragen?' is zowat het meest gehoorde argument. Dat vindt Serge De Gheldere een spijtige zaak. 'Alle beetjes helpen. Als iedereen bij de pakken blijft zitten, komen we er niet. Politici vrezen dat ze niet herverkozen zullen worden als ze te drastische milieumaatregelen doorvoeren. Toch moeten zij vaak het initiatief nemen: zo komt er in Australië vanaf 2010 een strikt verbod op gloeilampen. Bedrijven hebben dan weer een ander excuus: de markt is te klein, beweren ze. Ze vergeten dat ecologische projecten wel degelijk winstgevend kunnen zijn. Zo is het kledingbedrijf Patagonia overgeschakeld op 100% biologisch katoen, wat het bedrijf geen windeieren heeft gelegd. En sinds Toyota de energiezuinige hybridewagen Prius op de markt heeft gebracht, heeft het General Motors overvleugeld als grootste autoproducent. Eigenlijk zou iedereen tegelijk in actie moeten komen. Alleen zo bereik je het beste resultaat.'

Welk steentje kunnen particulieren dan bijdragen? 'De gemiddelde Belg stoot vandaag gemiddeld 14 ton CO₂ uit per jaar. Daar moeten we dringend het mes in zetten. Sommige bronnen zeggen dat we onze uitstoot binnen 15 tot 20 jaar moeten terugbrengen tot maximaal 1 ton per persoon per jaar. Daar zullen drastische maatregelen voor nodig zijn, tenzij we er nu al werk van maken, met kleine ingrepen en aanpassingen. Denk maar aan spaarlampen. Nog niet zo lang geleden vonden mensen die ongezellig of minderwaardig. Nu heeft iedereen er wel een paar in huis. En een klein bedrijf dat trendy

spaarlampen produceert, heeft onlangs nog een prijs gewonnen op Batibouw. Toen ze ermee begonnen, lachten de grote producenten hen vierkant uit. Nu maken ze goede sier met een uitgebreid gamma: spaarlampen die zelfs halogeenspotjes kunnen vervangen, die compact en dimbaar zijn of gekleurd licht verspreiden.'

Samenspel

Heeft hij nog tips om iets aan de klimaatopwarming te doen? 'Als je wat vaker de auto laat staan en voor korte afstanden stevast de fiets gebruikt, doe je al een flinke duit in het zakje. En de overheid en de industrie kunnen die inspanningen van burgers ondersteunen en versterken. Ook daarvoor geldt het voordeel van samenspel: als de consument minder snel in de auto stapt, de overheid maatregelen treft om beter en goedkoper openbaar vervoer aan te bieden en de industrie zorgt voor milieuvriendelijkere auto's voor wanneer je toch niet zonder wagen kunt, dan hoor je uit geen enkele hoek nog gemor.' Dat zoiets voorlopig nog toekomstmuziek is, beseft Serge De Gheldere maar al te best. 'Ik probeer optimistisch te blijven. De jongste jaren is er al heel wat in beweging gebracht. Maar het gaat allemaal veel te traag. Zelfs de Kyoto-normen zullen uiteindelijk maar een druppel op een hete plaat blijken. Er is véél meer nodig.' □

Info

www.futureproofed.com

Serge De Gheldere trägt Ökobotschaft hinaus

Serge De Gheldere aus Overijse hat eine Firma, die sich auf den Ein- und Verkauf von Ökodesign spezialisiert hat und als Beraterin für ökologisch verantwortliches Produktdesign, nachhaltige Bauprojekte und Ausstattung mit nachhaltigen Materialien auftritt. Im Dezember vorigen Jahres besuchte er in den Vereinigten Staaten eine Ausbildung, um die Klimabotschaft aus dem Dokumentarfilm *An Inconvenient Truth* zu verbreiten. Seit Anfang dieses Jahres ist er überall im Lande mit dieser Präsentation zu hören und zu sehen. 'Ich versuche optimistisch zu bleiben. In den letzten Jahren ist einiges in Bewegung gekommen, aber es geht alles viel zu langsam. Es wird sich zeigen, dass die Kyoto-Normen schließlich nur ein Tropfen auf dem heißen Stein sind. Man braucht viel mehr als nur das.'

De vzw Tevelil heeft aan de Mechelsesteenweg in Vilvoorde een gloednieuwe Kringwinkel geopend. De kringlooporganisatie bestaat dit jaar 25 jaar en doet het beter dan ooit.

TEKST Tina Deneyer | FOTO Kris Mouchaers

Kringloopwinkels zijn hip geworden

De winkel aan de Kortestraat in Vilvoorde barstte uit zijn voegen, zegt Ingrid De Roo, communicatieverantwoordelijke van Tevelil. 'De kringloopsector boekte vorig jaar een stijging van de verkoop met maar liefst 10 procent. Die stevige opmars heeft veel te maken met de populariteit die kringloopgoederen tegenwoordig kennen. Onze kringwinkels zijn 'hip' geworden. Daar komt nog bij dat goederen naar het containerpark brengen vrij duur geworden is. Herbruikbare goederen die nog verkoopbaar zijn, komen we gratis ophalen bij de mensen. Dat spreekt natuurlijk aan. Per jaar halen we met Tevelil zo'n 3,5 miljoen kilogram goederen op. Maar 5 procent daarvan is niet herbruikbaar of recycleerbaar.'

Paradepaardje

Het nieuwe pand van Tevelil aan de Mechelsesteenweg is zowat 5000 vierkante meter groot en herbergt de nieuwe winkel, de verschillende ateliers, de dispatching, de administratie en het arbeidszorgproject. Ook wie spullen wil schenken, kan voortaan aan de Mechelsesteenweg in Vilvoorde terecht. Ingrid De Roo: 'De binnengebrachte goederen worden onderworpen aan een grondige kwaliteitscontrole. Elektrotuistellen worden ook uitgebreid getest. De toestellen die we in de kringwinkels te koop aanbieden, krijgen een label dat 6 maanden waarborg geeft. Zodra de goederen gekeurd en eventueel hersteld zijn, worden ze verdeeld over onze winkels in Sint-Pieters-Leeuw, Halle, Dilbeek, Sint-Genesius-Rode en Vilvoorde.'

De winkel in Vilvoorde is het nieuwe paradepaardje van Tevelil. 'Vroeger zagen kringloopwinkels er vaak uit als overdekte rommelmarkten, maar dat is verleden tijd. De nieuwe winkel in Vilvoorde is zowat 1000 vierkante meter groot en alles staat netjes

per categorie opgesteld. Dat gaat van meubels over huisraad en boeken tot kleding. Kortom, je vindt hier alles wat je nodig hebt in een huishouden. Het basisidee in de winkels is dat er een mix moet zijn van goederen die behoren tot de basisbehoeften en andere, meer luxueuze artikelen, zodat er een aanbod is voor elk budget.'

Sociale economie

Het publiek dat tegenwoordig bij de Kringwinkels van Tevelil over de vloer komt, is heel divers. 'De Kringwinkels trekken mensen aan die milieubewust willen kopen en ook de sociale tewerkstelling willen steunen. En dan zijn er natuurlijk ook heel wat klanten die op zoek zijn naar budgetvriendelijke spullen, omdat ze het financieel moeilijk hebben.

'Met het geld dat we verdienen met de verkoop van herbruikbare goederen, kunnen we mensen tewerkstellen die in het reguliere arbeidscircuit moeilijk aan de bak komen.'

Maar je vindt hier net zo goed antiques die belust zijn op een koopje', legt Ingrid De Roo uit.

De Kringwinkels mogen in de loop der jaren dan al een hip imago gekregen hebben, Tevelil verliest zijn taak in de sociale economie niet uit het oog. 'Veel van onze klanten weten niet dat we voor sociale tewerkstelling zorgen. Daarom geven we regelmatig rondleidingen in onze ateliers. Tevelil bezorgt een baan aan 150 mensen, van wie de mees-

ten laaggeschoold zijn. Wij zorgen voor een opleiding en begeleiding op de werkvloer. Op die manier draagt Tevelil een belangrijk steentje bij aan de sociale economie in de regio', zegt Ingrid De Roo. 'Met het geld dat we verdienen met de verkoop van herbruikbare goederen, kunnen we mensen tewerkstellen die in het reguliere arbeidscircuit moeilijk aan de bak komen. Naast het verkleinen van de afvalberg is dat voor ons al 25 jaar lang een van onze prioriteiten. Dat zal in de toekomst niet anders zijn.' □

Info

De nieuwe Kringwinkel in Vilvoorde vind je op de Mechelsesteenweg 588D. Voor meer informatie over de kringwinkels van Tevelil kun je terecht op www.tevelil.eu.

Tevelil eröffnet neuen Recyclingshop

Tevelil hat an der Mechelsesteenweg in Vilvoorde einen neuen Recyclingshop eröffnet. Die Recyclingorganisation besteht seit 25 Jahren und erzielt bessere Resultate denn je zuvor. 'Das Recyclinggeschäft ist voriges Jahr um 10 % gewachsen. Recyclingwaren sind zurzeit sehr beliebt. Außerdem kostet es viel Geld, wenn man Güter zur Mülldeponie bringen muss. Wir holen wiederverwertbare Güter kostenlos bei den Menschen ab', so Ingrid De Roo, Kommunikationsverantwortliche bei Tevelil. Tevelil beschäftigt 150 MitarbeiterInnen; die meisten unter ihnen sind niedrig qualifiziert. Sie bekommen eine Schulung und werden am Arbeitsplatz weiter betreut.

AGENDA

RANDEUIT

van 4 juni
t.e.m. 4 juli

Sofie Nagels herschept de werkelijkheid

FOTOTENTOONSTELLING Het alle-daagse wordt opgetild tot iets uitzonderlijks als **Sofie Nagels** het in beeld brengt. Haar foto's hoeven niet eens te kloppen met de werkelijkheid. Momentopnames worden gemanipuleerd, geportretteerde figuren worden in scène gezet. Haar onderwerpen kiest ze gevoelsmatig. Aan objectieve, documentaire verslaggeving doet ze principieel niet. Ze richt haar camera het liefst op mensen die zich zowel fysiek als mentaal helemaal blootgeven. Zodra ze hun vertrouwen heeft gewonnen, benadert ze hen zo dicht mogelijk. Maar ze let er wel op dat het

esthetische plaatjes oplevert. Toch blijft de vormgeving ondergeschikt aan het verhaal dat ze vertelt. Steeds vertrekt ze vanuit haar eigen belevingswereld. Via de montage kan ze tonen hoe ze de mensen en hun omgeving aanvoelt. Deze fototentoonstelling reist langs verschillende Vlaamse cultuurcentra.

LD

Van 11 tot 25 juni, 10.00-18.00
Wemmel, GC de Zandloper,
info 02-460 73 24

Beerselse kasteelfeesten

EVENEMENT De zes koppige band **Soulshine** en **Paul Michiels & the Big M's**, die zowel covers als eigen nummers spelen, worden de muzikale publiekstrekkingen op de eerste dag van de 13de Beerselse kasteelfeesten.

ten. Maar voordat zij 's avonds aantreden, worden in de vroege namiddag op de wei volksspelen georganiseerd. De kleinsten krijgen poppentheater geserveerd. Balletgroep **Pirouette** danst op de binnenkoer mini-choreografietjes. Rond 16.30 uur staan de traditionele Guldensporenworp en rond 23.00 uur het vuurwerk op het programma. De pijlen worden afgeschoten door de vuurkunstenaars die ook het centrale feest van 175 jaar België opluisterden.

Op 1 juli zijn er middeleeuwse ridderspelen. De ruiters komen aangestormd op bliksem-snelle paarden, meten zich in zwaardgevechten en trachten elkaar uit te schakelen op het steekconcours. Een verteller past alles in een verhaal in. De **Ketnetband** vrolijkt het familiefeest rond halfvijf op met swingende meezingers. **Danny Wuyts** van **De Notenclub** sluit de tweedaagse af met popklassiekers. Zes muzikanten en evenveel zangeressen geven hem ruggensteun. Ook de streekproductenmarkt, die bij deze gelegenheid wordt georganiseerd, heeft heel wat lekkers te bieden.

LD

Beerselse kasteelfeesten
30 juni en 1 juli
Beersel, kasteel, info 02-359 17 31
Organisatie: gemeentebestuur
en cultuurraad Beersel

Wim Soutaer in zomerse stemming

NEDERLANDSTALIGE MUZIEK 'Als een vogel weggevlagen, bestemming onbekend. Zomaar bij me weggevlagen, 'k raak er maar niet aan gewend', zong **Wim Soutaer** ooit in een nostalgische bui. Maar 'liever een geopend hart, dan een hart dat achter alles iets zou willen zoeken', getuigt de optimistische zanger. Sinds hij vier jaar geleden met **Natalia** en **Peter Evrard** hoge ogen gooide in **Idool** kwam zijn carrière in een stroomversnelling. De zanger uit Halle schuimde vroeger al de jeugdhuizen af met **State of Mind**. Met pittige albums als **Een nieuw begin** en **Twee** groeide hij uit tot één van de boegbeelden van het Vlaamse luisterlied. **Xander de Buissonjé** gaf hem daarbij een stevig muzikaal ruggensteuntje. Van **De wereld draait door** gingen intussen genoeg exemplaren over de toonbank om het op de komende concerten met **Die zomer gaat nooit voorbij** te proberen. We hopen dat Soutaer gelijk krijgt.

LD

Zaterdag 23 juni, 20.00
Alseberg, CC De Meent,
info 02-359 16 00
Organisatie: Davids kornuiten

Allemaal ridders Van Jeanne d'Arc tot Parsifal

TENTOONSTELLING Hoe ontstond het stereotiepe beeld van de romantische ridder? Op de groots opgevatte zomertentoonstelling *Allemaal Ridders* in het Kasteel van Gaasbeek wordt het op een ludieke manier uit de doeken gedaan.

'De emoties die we overbrengen, primeren op de weetjes', nuanceert directeur **Luc Vanackere**. 'Hoewel we samenwerken met de universiteiten van Leuven en Utrecht draait het meer om de sfeer dan om de kennis. Net als de vorige jaren kozen we een thema dat past

bij het gebouw. Kastelen worden sowieso met ridders geassocieerd, ook als die er – zoals hier in Gaasbeek – nooit zijn geweest!'

Mythische ridders

Al meteen kom je terecht in de schrijfkamer van **Walter Scott**, die tot de romantisering van de ridder in het collectief geheugen heeft bijgedragen. Daar tref je ook beelden aan van de verfilming van zijn beroemdste boek *Ivanhoe* met **Roger Moore** in de hoofdrol. Een reusachtig schilderij met ridders, die een steekspel uitvoeren, siert de belovende kamer.

'Daarna vestigen we de aandacht op de gotische revival en de bloei van de troubadourstijl', licht Luc Vanackere toe. 'Ridders en minnestrelen werden in de negentiende eeuw geïdealiseerd. Plots werden alom nepburchten opgetrokken. Ridders kregen mythische proporties. Een aparte expositieruimte is gewijd aan de verschillende riddercategorieën. Sint Michiel en Sint Joris gelden als goddelijke ridders. **Jeanne d'Arc** groeide als dappere, vrouwelijke ridder uit tot de nationale heldin van Frankrijk. **Lanseloet** en **Tristan** worden als dramatische figuren bestempeld. Blauwbaard is het prototype van de boosaardige ridder. **Don Quichote** wordt de 'ridder van de droevige figuur' genoemd. **Monty Python** incarneert de komische ridder. Sculpturen, schilderijen en kleine objecten roepen de uiteenlopende types op.'

Speelgoed

Voor de tentoonstelling is onder meer werk van de prerafaëlieten en **Fernand Khnopff**

opgediept. Terwijl je naar de bebloede wapens op het hemelbed uit de vaste kasteelcollectie tuurt, hoor je een aangrijpend fragment uit Bartoks opera *Blauwbaard*. De gouden sleutel op het kussen geeft toegang tot zijn geheime vertrekken. 'Vanuit psychologisch oogpunt zijn dat de diepere lagen van Blauwbaards ziel', legt Luc Vanackere uit. 'Omdat het interieur op zich al zwaar genoeg is, hebben we het aantal toegevoegde objecten beperkt.'

Ook de Wagneriaanse ridders **Lohengrin** en **Parsifal** krijgen de aandacht die ze verdienen. De ridders van de Ronde Tafel blijken trouwens talloze kunstenaars in verschillende disciplines te hebben geïnspireerd. In een speelkamer werd ridderlijk speelgoed samengebracht. Naast een kartonnen maquette van een riddertornooi, kan men zich vergapen aan ouderwetse hobbelpaardjes, schilden, helmen en andere parafernalia.

Dat het verheven riddericoon in de twintigste eeuw werd misbruikt om soldaten te ronselen, tonen de Duitse en Vlaamse oorlogsaffiches. **Koenraad Tinel** vervaardigde een mijmerende figuur, die bij het slagveld staat. Zo zinspeelt hij op het failliet van de ridderideologie.

Ludo Dosogne

Allemaal ridders

van 15 juni tot 4 november

Van dinsdag tot zondag van 10.00 tot 18.00 u.

Lennik, Kasteel van Gaasbeek,
info 02-531 01 30

Couleur Café serveert naast

EVENEMENT Couleur Café tovert de terreinen van Thurn & Taxis van 29 juni tot 1 juli om tot een muziekparadijs met vier concertpodia. In de Goed Etenstraat kun je bovendien smullen van exotische gerechten uit de vier windstreken. Andere trekpleisters zijn de kleurrijke cocktailbars, de haarvlechtershoek, de wierookstandjes en de danstent, waar je wordt ingewijd in de tango, de salsa of de samba.

Het Solongo dorp, dat genoemd is naar solidaire niet-gouvernementele organisaties, vestigt dit jaar de aandacht op de gevaren waaraan kinderen in arme landen zijn blootgesteld: seksueel misbruik, criminaliteit, aids

of oorlog. Couleur Café ontwikkelde met vier partners kleinschalige projecten om daar weerwerk aan te bieden. Zo hernemen de Clowns en Goochelaars Zonder Grenzen de voorstelling die ze onlangs op de Filippijnen hebben gespeeld. Het marionettenspektakel *Made in Kinshasha* klaagt het lot aan van kindsoldaten en andere kwetsbare categorieën. Onder het thema *Laat kinderen niet vallen* worden volleybalmatches georganiseerd: de bal lijkt een grote wereldbol waarop kinderen van de vijf continenten figureren.

Muziek en beeldende kunst

Het 'Cool Art Café', dat in de krullende loods een onderkomen vindt, staat in het teken van

Verse rock en een vleugje kleinkunst op Tropiscala

© Peggy Schillemans

Mira

EVENEMENT Net als vorig jaar wordt het stationsplein van Overijse in het laatste weekend van juni omgetoverd tot een strandvlakte. Opnieuw zijn karrenvrachten wit zand besteld want de organisatoren rekenen op zomerse temperaturen. Op het concertpodium treden vooral jonge, Vlaamse rockformaties aan, maar ook het luisterlied komt aan bod. Nieuw is de spreiding over twee dagen. De zondag is toegespitst op de kids.

Avus bijt op zaterdagmiddag de spits af. Deze veelbelovende rockformatie uit de Druivenseek bestaat amper twee seizoenen. Hoewel zanger **Thomas Theyssens**, gitarist **Simon Vander Borgh**, bassist **Jan Vandenberg** en drummer **Gert-Jan Declercq** openstaan voor alle muziekgenres gaat hun voorkeur uit naar Nirvana-covers en grunge. Geruchtmakend was hun concert op de Klomprockrally onlangs in Overijse. (15.00 u.)

Ook cabaret

Arristide – zoals het vroegere **Endurance** nu heet – mixt stomende funk met zwoele bossa nova en experimentele rock. **deUS** en **Millionaire** zijn voor deze vijfkoppige groep de grote voorbeelden. Zij brengen zeker hun accordeon, piano en 'lapsteel' mee. (15.50 u.)

Palomine hoopt een vrolijk feestje te bouwen. Dat de complexloze songs zich in het geheugen nestelen, hebben **Brand new start** en de opgefiste versie van **Across the universe** bewezen. Nadat deze Limburgs-Leuvense formatie zijn album **Get The Luxurious Big Bath Size** had uit-

gebracht, toerden ze met succes langs enkele Britse industriesteden. (16.40 u.)

Het cabaretduo **ManManMan** stelt de maatschappelijke schoonheidsnormen in vraag. **Walter Janssens** en **Bart Schollaert** passen met behulp van enkele elastiekjes moeiteloos hun mimiek aan. Ze brengen niet alleen levensliederen en visuele acts uit hun laatste theatershow **ManManMan zkt. vrouw**, maar testen op Tropiscala ook vers materiaal uit. Hun podiumoptreden bestaat uit twee schuifjes. (17.30 en 19.30 u.)

Nachtparty

De Antwerpse chansonnière **Mira** blijkt veel te weten over dokwerkers, b.v.'s en travesties. Maar omdat ze in het dialect zingt, draaien de radiostations slechts zelden nummers uit haar langspeler **In de daluren**. Haar hommage aan **Raymond van het Groenewoud** klinkt nochtans vertrouwd. Met haar muziekvoorstelling **Klein gevaarlijk afval** viel ze op Theater aan Zee in de prijzen. Ook werd ze tweede op het Nekka concours. Deze keer wordt ze begeleid door een driekoppig combo. (18.15 u.)

Met **ANacroNIC** is danspret gegarandeerd. Deze coverband, die al eerder de show stal op Toekomstrock, surft door rock, soul en blues. **Annick Van Laeren** grasduint in het repertoire van **Aretha Franklin** en andere zwarte diva's. (20.15 u.)

De Hasseltse formatie **Mint** was in 2006 de enige Belgische groep op het hoofdpodium van Pukkelpop. Met **Your Shopping Lists are Poetry** (Uw boodschappenlijstjes zijn poëzie) braken

ze niet enkel door bij Studio Brussel, maar ook in de alternatieve Amerikaanse muziekscène. (22.00 u.)

De prettig gestoorde Nederlandse band **Gruppo Sportivo**, die in de jaren zeventig de Beatles persifleerde en met **Beep Beep** wereldwijd scoorde, animeert de nachtparty. Van leadzanger **Hans Vandenburg** is de geveugelde uitspraak 'Alleen jonge mensen worden ouder'. (23.30 tot 1.00 u.)

Op zondagmiddag zijn vanaf 16.00 uur **Ellen Dufour** en **Ad'Eeze** van de partij. Vooraf verzorgen de klassen van de gemeentelijke basisschool een kinderprogramma.

LD

Tropiscala

Zaterdag 23 juni, vanaf 15.00

Zondag 24 juni, vanaf 14.00

Overijse, stationsplein,
info www.kleinkunst.be

Organisatie: vzw Toekomstrock en de Gemeentelijke Basisschool van Overijse. Met de steun van het gemeentebestuur van Overijse, de Vlaamse overheid en de provincie Vlaams-Brabant.

In het kader van het Feest van de Vlaamse Gemeenschap.

Met steun van de Vlaamse overheid

stomende muziek ook kritische kunst

lichaamsmetamorfoses en identiteiten. Door het hiv-virus besmette mannen en vrouwen uit Kenia tonen in hun schilderijen op mensengrootte hoe ze door hun ziekte zijn veranderd. Een kunstenaar uit Guinea vervaardigde uit gerecycleerd metaal tachtig mensachtige creaturen. De Kongolese beeldhouwer **Freddy Tsimba** gebruikte voor zijn

liggende lichamen uitsluitend weggegooid patroonhulzen en cartouches.

Aimé Mpane

maakte een sculptuur met lucifers. Kostuums van gips, verbanden en korsetten die aan het lichaam blijven kleven, krijgen bij **Michel Soucy** een artistieke functie. Fotografen uit de Verenigde Staten, Japan en Duitsland focussen op littekens, tatoeages en piercings. Van **Arlene Nelson** wordt doorlopend de documentaire **Naked World** over de blootfotografie van **Spencer Tunick** vertoond.

We zetten ook de hoogtepunten van het muziekprogramma op een rijtje. Op het hoofdpodium viert **Manu Dibango** met een big band en vele gasten zijn 50-jarige zangcarrière. **Ziggy Marley**, oudste zoon van **Bob Marley**, stelt zijn gloednieuw reggae-album **Love is religion** voor. De **Sierra Leone' Refugee All Stars** vonden el-

kaar in de Guinese vluchtelingenkampen, waar ze fusiemuziek maakten om de horror van de oorlog te vergeten. Wie tuk is op zigeunerjazz mag **Les Blérots de R.A.V.E.L.** niet missen. Liefhebbers van de Cubaanse 'son' komen bij **The Havana Lounge** aan hun trekken. **Johnny Clegg** en **Rachid Taha** zijn de andere grote namen. Tussen de tenten paraderen geregeld knotsgekke fanfares, reusachtige marionetten en vuurwerkmakers.

LD

Couleur Café

29 en 30 juni en 1 juli
Brussel, Thurn & Taxis,
info www.couleurcafe.be

Rieks Swarte ontsluit achtergronden van het Vlaamsche Volkstoneel

TONEEL Geen vrijblijvende fantasietjes maar de pittige en onthullende brieven die **Anton Van de Velde** (1895-1983) aan zijn schoonbroer de Antwerpse musicus **Jos de Klerk** (1885-1969) stuurde, vormen het uitgangspunt van het docudrama *Oom Toon, waar gebeurd*. In opdracht van de KVS vlooidde de Nederlandse theatermaker **Rieks Swarte** niet alleen de archieven van het legendarische Vlaamsche Volkstoneel uit. Hij legt ook de link met familiale documenten. Zijn grootoom was immers de auteur van de geruchtmakende producties *Tijl* en *Tijl II*. Het eerste luik werd tot in Parijs gespeeld. Dat dit expressionistisch ontvoogdingsdrama een sterk oratorisch karakter had, zal blijken uit de reconstructie van enkele fragmenten met de originele muziek van **Karel Albert**.

De briefwisseling tussen de bloedbroeders schetst een gevoelsgeladen tijdsbeeld. Toen Ome Toon **Johan de Meester** als artistiek leider van het gezelschap was opgevolgd, kampte hij met geldgebrek. Jos de Klerk kon moeilijk bijspringen. Hij was al bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog naar het neutrale Nederland uitgeweken. Maar welke kant kozen de familieleden van Rieks Swarte toen zich weer andere volksmensen aandienend? De voorstelling wordt gespreid over twee zalen. Wanneer de tien spelers in de Box hun strijdvarende liederen zingen, geven twee pianisten de toon aan.

LD Van 30 juni tot 8 juli, 20.00
KVS, Bol en Box, info 02-210 11 12

TONEEL De Antwerpse toneelgroep STAN staat almaar vaker op de buitenlandse podia. Sinds de onconventionele aanpak van Mo-

STAN graaft in de ziel van Arthur Schnitzler

lière in *Poquelin* heeft het gezelschap bij onze zuiderburen zelfs een cultstatus bereikt. Volgens *Le Monde* zouden de acteurs een nieuwe speelstijl hebben uitgevonden. Gelukkig laten **Frank Vercruyssen**, **Jolente De Keersmaeker** en **Damiaan De Schrijver** hun Vlaamse achterban niet in de steek. Sinds half april toeren ze met *De Eenzame Weg* van de Oostenrijkse schrijver **Arthur Schnitzler**, die even diep in de ziel graaft als zijn geestesgenoot **Sigmund Freud**. **Natali Broods**, **Tine Embrechts** en **Stijn Van Opstal**, die ook meedeed aan de tv-serie *De Parelvisser*, versterken de ploeg. Het stuk speelt zich af in Wenen rond 1900. De schilder Julian ontmoet na vele jaren zijn vroegere geliefde Gabriele, die haar einde voelt

naderen. Pas dan onthult ze dat hij de vader is van haar volwassen zoon. Maar die kiest voor professor Wegrat, waarmee zijn moeder is getrouwd, en die hij altijd als zijn echte vader heeft beschouwd. Ook op haar dochter heeft de vrouw geen vat. Ze wilde een huwelijk met een jonge arts arrangeren, maar de jongedame houdt veel meer van een doodzieke familievriend die ze sinds haar kindertijd kent. Uiteindelijk pleegt ze zelfmoord, zodat ze in de dood met hem verenigd is. Julian en Wegrat blijven als gefrustreerde eenzaten achter.

LD Van 6 tot 9 juni, 20.30
Brussel, Kaaithaterstudio's, info 02-201 59 59

Meg Stuart en Philipp Gehmacher dansen bevreemdende dialoog

DANS De Amerikaanse choreografe **Meg Stuart** en haar veel jongere Oostenrijkse collega **Philipp Gehmacher** moeten niet onderdoen voor de acrobatische slangenmensen uit het circus. In *maybe forever* gaan hun verwrongen lichamen een bevreemdende dialoog aan. Ook minuscule bewegingen kunnen een onverwachte betekenis krijgen. Het samenspel ontstond uit improvisatiesessies in een Weense dansstudio. Niet elke actie leidt tot interactie. De dansers behouden hun zelfstandigheid. Wanneer ze elkaar de rug toekeren, lijkt de band met het publiek sterker. Philipp Gehmacher was al verschillende ma-

len te gast in het Kaaithater, onder meer met *Incubator*. Hij analyseert de verschillende fases van de beweging: van gebaar tot aanraking.

Bij gebrek aan affectie is de stap naar agressie vlug gezet. Meg Stuart heeft een druk seizoen achter de rug. Sinds de New Yorkse danseres zestien jaar geleden met *Disfigure Study* door het Leuvense Klapstuk in het Vlaamse danslandschap werd geïntroduceerd, heeft zij zowel solo als met haar gezelschap *Damaged Goods* een podiumtaal ontwikkeld, die zich nog steeds vernieuwt.

LD 7, 8 en 9 juni, 20.30
Brussel, Kaaithater, info 02-201 59 59

Met een Kwarts slagpas kun je vier voorstellingen kiezen uit het podiumaanbod van cc Strombeek, cc Westrand, kvs en Kaaithater, waarvan één in elk theater. Je vindt het volledige Kwarts slagprogramma op www.kwarts slag.be

Jubelparkmuseum belicht Tervuurse ateliers van Karel van Lotharingen

TENTOONSTELLING Als gouverneur van de Oostenrijkse Nederlanden kreeg Karel Van Lotharingen (1712-1780) van keizerin Maria-Theresia het vruchtgebruik van het kasteeldomein van Tervuren. Hij liet er ambachtelijke ateliers in onderbrengen waarin onder meer luxueuze weefsels werden vervaardigd.

Na de dood van de prins vielen de activiteiten van die manufacturen stil. Het gebouw achter de vijver bij de molen van Mordael veranderde in een ruïne en werd begin 19de eeuw helemaal gesloopt. Alleen de heipalen op de bodem van de vijver herinneren nog aan het prestigieuze verleden.

Passie voor natuurkunde

‘Wat er in die ateliers gebeurde, kunnen we niet alleen afleiden uit de archieven’, zegt tentoonstellingscommissaris **Claire Dumortier**. ‘Ook de gedetailleerde afbeeldingen in de *Encyclopédie* van **Diderot** en **d’Alembert**, waarvan we kopieën hebben opgehangen, verschaffen informatie over de fabricatietechnieken. We weten dat die prenten de smaak van modebewuste Europese prinses hebben beïnvloed.’

Als politicus en opperbevelhebber van het leger heeft Karel Van Lotharingen eerder bescheiden gepresteerd. Wetenschap, techniek en kunst interesseerden hem des te meer. Hij

voerde in zijn Brussels paleis – dat je naast de Koninklijke Bibliotheek Albert I kunt bezoeken – ook graag zelf natuurkundige experimenten uit. De 18de- eeuwse houten hemelbol, het klein Engels planetarium en de distilleerkolf in de eerste afdeling van de tentoonstelling zinspelen op deze passie.

Zijderupsen

Hij bezocht ook geregeld zijn Tervuurse ateliers die geleid werden door buitenlandse specialisten. Het bedrukte katoen van de textielmanufaktur diende onder meer als wand- en meubelbekleding. Bij de elf weefgetouwen valt vooral een vetermachine op. Een nieuwigheid, die uit Engeland was overgewaaid. ‘Omdat hij dol was op zijden kousen richtte hij zelfs een zijderupsenkwekerij op’, vertelt Claire Dumortier. ‘Nadat hij in de Brusselse Warande een witte moerbeiplantage had laten aanleggen, die weinig succesvol bleek, moest de Tervuurse kwekerij wel voldoende oogst opleveren. Vanuit Italië werden eitjes van zijderupsen ingevoerd.’ De kousen werden gedecoreerd met koper-, zilver- en gouddraad, die eveneens in deze ateliers werden ‘getrokken’.

Er werd ook een immense hoeveelheid behangpapier geproduceerd. Het paradepaardje was echter de porseleinmanufaktur. Karel Van Lotharingen nam de vermaarde **Georg**

Christoph Lindemann uit het Duitse Meissen in dienst om zijn porseleinen cadeaus te beschilderen. Hij versierde de schotels en borden met kleurrijke bloemen en landschappen. Vaak inspireerde hij zich op Franse of Hollandse meesters. Zijn handtekening verving hij vaak door het kruis van Lotharingen. Blikvanger is het servies, dat keizerin Maria Theresia zou hebben geschonken aan de prins van Starhemberg, die in 1770 gevolmachtigd minister van Karel van Lotharingen werd.

LD

Een prinselijke hobby.

De ateliers van Karel van Lotharingen.

Tot 2 september

van dinsdag tot vrijdag

van 9.30 tot 17.00 uur en zaterdag, zondag en feestdagen van 10.00 tot 17.00 uur

Brussel, Jubelparkmuseum,

info 02-741 72 11

Het kasteel van Tervuren

Koperblazers mixen muziekstijlen met zomerse lichtvoetigheid

KLASSIEKE MUZIEK Zes leerkrachten van de Akademie voor Muzische Kunsten in Meise pluisten de hele muziekgeschiedenis uit voor hun seizoensafsluitend meesterconcert. Muziek uit de renaissance en de barok wordt afgewisseld met romantische melodieën en sentimentele evergreens. Het gelegenheidssextet wordt gedomineerd door vier koperblazers. Met bolle wangen zullen zij klassiekers spelen van **Andrea** en **Giovanni Gabrieli**, **George Bizet**, filmcomponist **Ennio Morricone** en musicaltoondichter **Andrew Lloyd Webber**. Dat doen ze meestal niet volgens het boekje, maar met zomerse lichtvoetigheid. Trompettist **Dieter Boffé**, hoornist **Pieter Martens** en de trombonisten **Gunter Carlier** en **Tom Verschoore** zullen ook ne-

grospirituals en traditionals uitvoeren. Van **Camille Saint-Saëns** staat een klein *Dierencarnaval* op het programma. Hopelijk hebben de blazers dan nog adem genoeg voor de *Mango Walk* en *I left my heart in San Francisco*. Pianiste **Karin Peynsaert** en percussionist **Jan Samyn** kunnen altijd bijspringen.

LD

Zondag 24 juni, 11.00
Meise, De Muze van Meise,
info 02-268 61 74

Provincie gaat voor de vijfde keer op zoek naar jong muzikaal talent

MUZIEKWEDSTRIJD Rockgroepjes die eigen muziek maken en waarvan de helft van de leden jonger zijn dan 30 jaar en in Vlaams-Brabant wonen, kunnen deelnemen aan Rockvonk 2007, de muziekwedstrijd voor jong talent. In 2007 viert Rockvonk bovendien zijn vijfde verjaardag, meteen de gelegenheid om de wedstrijd een extra impuls te geven.

Die extra impuls komt er tijdens het openingsfeest op 28 augustus in het provinciehuis: een fototentoonstelling belicht er de voorbije vijf edities. Gedeputeerde Tom Troch: 'Na het grote succes van de vorige edities (**Palomine**, **Oversized**, **Ballroomquartet**, **Scarrots**, **Larsson**, **Kawada**, **Ello**, ...) zijn we overtuigder dan ooit: Vlaams-Brabant heeft veel muzikaal talent! Tijdens de voorbije edities hebben we getalenteerde finalisten ontdekt die nu bij groepen als **Zita Swoon**, **Daan**, **Vive la Fête** en **Tom Helsen** het mooie weer maken. En **Larsson**, een Rockvonkfinalist, staat zelfs in De Afrekening van Studio Brussel! Alles samen zijn de voorbije edities bijna 400 demo's ingestuurd.' De organisatoren hebben Jonathan Vandebroek (**Milow**), die momenteel met zijn single *You don't know* op alle radiozenders te horen is, als jurylid kunnen strikken.

Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven via www.rockvonk.be. Daar vind je ook de link om je te registreren en vervolgens nummers in mp3 te uploaden. Voor een geldige deelname stuur je minstens 2 en niet meer dan 4 nummers in. In elk geval moet je minstens 2 eigen composities voorleggen. Tot 10 juli kunnen inschrijvers nummers toevoegen of verwijderen, daarna

worden ze geblokkeerd. Als je geen nummers kunt uploaden, kun je een demo samen met een inschrijvingsformulier opsturen naar de provinciale jeugddienst.

Voor meer info kun je terecht bij de provinciale jeugddienst
info 016-26 76 86, info@rockvonk.be

Larsson

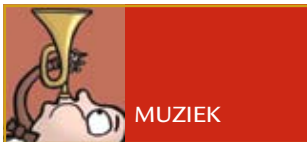
AGENDA

HUMOR

Vrijdag 15 juni, 20.30
Comedy All Stars door
vzw Drie Pees met Raf Coppens,
Bert Kruismans en Nigel Williams
Pachthof Stroykens,
Merenstraat, Duisburg
02-769 20 95

Zaterdag 30 juni, 20.00
Morimos Solamente
door Alex Agnew
GC de Kam (i.s.m. Cultuurraad),
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppeem
02-731 43 31

Zaterdag 9 juni, 20.30
Mijn vriendin
door Jo Vally (live met orkest)
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Strombeek-Bever
0479-96 66 91

Zaterdag 9 juni, vanaf 18.30
**4de countryfeest met optreden
van Route 66**
Organisatie:
The White Owls countrydancers
CC Asse,
Noorderlaan 20, Zellik
karine.daelemans@skynet.be
users.skynet.be/the.white.owls

Zaterdag 9 juni, 21.00
Vlaamse Klei: Walvis
(met o.a. Sjama, Knop en Deegie)
't Smiske,
Gemeenteplein 7, Asse
02-306 68 55

Zondag 10 juni, 15.00
Sophie Cavez en Janick Martin
't Smiske,
Gemeenteplein 7, Asse
02-306 68 55

Zondag 10 juni, 16.30-17.30
Beiaardconcert door Rien Aarssen
Sint-Servaasbasiliek,
Grimbergen

Zaterdag 16 juni, 20.30
Mijn vriendin
door Jo Vally (live met orkest)
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
0479-96 66 91

Zondag 17 juni, 16.30-17.30
Dag van de Beiaard
Concert door Wim Berteloot
Sint-Servaasbasiliek,
Grimbergen

Vrijdag 22 juni, 21.00
Belbouchos
't Smiske,
Gemeenteplein 7, Asse
02-306 68 55

Zaterdag 23 juni, 20.00
Wim Soutaer
Zie pag. 13
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alseberg
02-359 16 00

Zaterdag 23 juni, vanaf 15.00
Tropiscala
Zie pag. 15
met optredens van
o.a. ManManMan, Mira,
ANacroNIC en Mint
Stationsplein, Overijse
www.tropiscala.be
MET STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID

Zondag 24 juni, 16.30-17.30
Beiaardconcert door Rien Aarssen
Sint-Servaasbasiliek,
Grimbergen

Zondag 24 juni, vanaf 14.00
Tropiscala
Zie pag. 15
met optredens van de
Gemeentelijke Basisschool
Overijse, Ellen Dufour en Ad'Eeze
Stationsplein, Overijse
www.tropiscala.be
MET STEUN VAN
DE VLAAMSE OVERHEID

Zaterdag 30 juni, vanaf 14.00
Beerselse kasteelfeesten
met optredens van o.a. Soulshine
en Paul Michiels & the Big M's
Zie pag. 13
Kasteel, Lotsestraat,
Alseberg
02-359 17 31

Zaterdag 30 juni, 19.00
MAK-festival met optredens
van Les Trutttes, KuSheeZ en E'ex
Gemeentelijk park,
Heirbaan, Machelen
02-254 12 15 (D. Van Asbroeck)

Zondag 1 juli, 16.30-17.30
Beiaardconcert door Rien Aarssen
Sint-Servaasbasiliek,
Grimbergen

Zondag 1 juli, vanaf 14.00
Beerselse kasteelfeesten
met optredens van o.a.
de Ketnetband en Danny Wuyts
Zie pag. 13
Kasteel, Lotsestraat, Alseberg
02-359 17 31

Zondag 1 juli, vanaf 15.00
11-juliviering
Volksfeest met optredens van
Koninklijke Harmonie St. Cecilia,
Lenny & De Wespen, Jazzmijn en
Raymond van het Groenewoud.
Park van Machelen
02-254 12 36 (C. Marcelis)

JAZZ

Vrijdag 22 juni, 20.00
Arthur Maes
CC de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Alseberg
02-359 16 00

KLASSIEK

Zondag 10 juni, 15.00
Orgelconcert
door Leo van Doeselaar
Abdijkerk,
Kerkplein 1, Grimbergen
02-267 41 56

Zondag 24 juni, 15.00
Orgelconcert door Michel
Chapuis
Abdijkerk, Kerkplein 1,
Grimbergen
02-267 41 56

Zondag 24 juni, 11.00
Schitterend koper door
Dieter Boffé, Pieter Martens,
Gunter Carlier, Tom Verschoore,
Karin Peynsaert en Jan Samyn
Zie pag. 18
GC De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Dinsdag 5 juni, 20.30
Dagen zonder lief
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 12 juni, 20.30
Angel
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 19 juni, 20.30
Khadak
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Van 1 t.e.m. 30 juni, doorlopend
Kam Kiest voor Kunst
Wim 't Hart en Martine Verplaetse
Cafeteria van GC de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppeem
02-731 43 31

Tot 30 juni, doorlopend

Randfiguren door Bart Vandevoorde (fototentoonstelling)
GC de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02-721 28 06

Tot en met 1 juli, vanaf 9.30

De Schepping Doorgelicht.
Tentoonstelling van de cameraloze dia's van Els van der Monde
Kasteel van Bouchout,
Nieuwelaan 38, Meise
02-260 09 70
www.plantentuinmeise.be

Van 6 tot 21 juni, doorlopend

Het prachtige Dijleland
– De magnifieke Brenne
door Natuurpunt
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

T.e.m. 10 juni, woensdag, zaterdag en zondag, 14.00-18.00

Tentoonstelling Kunstkring Meise
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Van 11 t.e.m. 25 juni, van maandag tot vrijdag, 10.00-18.00, zaterdag, 10.00-12.00

Fotografiecircuit
Les vacances door Sofie Nagels
Zie pag. 13
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Van 15 juni t.e.m. 4 november, doorlopend

Allemaal ridders
Zie pag. 14
Kasteel van Gaasbeek,
Kasteelstraat 40, Lennik
02-531 01 30
www.kasteelvangaasbeek.be

Tot 19 juni, doorlopend

Kunst uit Grimbergen
CC Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Van 23 tot 26 juni, doorlopend

Eindejaarsexpo Beeldende Kunstschool Overijse
CC Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Van 27 juni t.e.m. 3 september, van maandag tot vrijdag, 10.00-18.00, zaterdag, 10.00-12.00

Fotografiecircuit
Filip Erkens
(autoportret en beelden uit Rusland en Centraal-Azië)
GC de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Tot 30 september, doorlopend

Collectietentoonstelling Hoofdtoeien
Koninklijk Museum voor Midden-Afrika,
Leuvensesteenweg 13, Tervuren
02-769 52 46

Tot 5 augustus, van donderdag t.e.m. zondag, 10.30-18.30

Overzicht van het werk van Karel Maes
Museum Felix De Boeck,
Kuikenstraat 6, Drogenbos
02-377 57 22

VOORDRACHTEN

Woensdag 6 juni, 19.30-22.00

Infoavond Spelen en Speelgoed
Het Mankement,
Noorderlaan 4, Zellik
03-216 29 90 (Gezin en Handicap)

Zaterdag 9 juni, 15.00

De Zodiak van Dendera, of de astronomische valkuil van het oude Egypte door Tim Trachet
Volkssterrenwacht MIRA,
Abdijstraat 22, Grimbergen
02-269 12 80

Donderdag 14 juni, 20.00

Infoavond over het gebruik van de maxi cosi
Organisatie:
brede school de Puzzel
GC de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

CURSUSSEN

Zaterdag 9 juni, 7.00-18.00

Bosreservaat Mattemburgh
Inverde, Duboislaan 2,
Hoeilaart
02-657 93 64

Maandag 11 juni, 14.00-16.00

Workshop Babymassage
Consultatiebureau Kind en Gezin
Vilvoorde, Grote Markt, Vilvoorde
02-546 14 14 (VIVA)

Zondag 10 juni, 14.00

Zomerwandeling in het Zoniënwood
Start aan de Ganzepootvijver,
Duboislaan, Hoeilaart
02-657 93 64 (Inverde)

Dinsdag 19 juni, 9.00-18.00

Bosuil wandeling door wandelclub De IJsetrappers Overijse
Start in de Wijnkelders Sonien,
Brusselsesteenweg 538, Overijse
Afstanden: 6, 9 en 15 km
02-687 42 94
(Jacqueline van der Horst)
0476-40 51 74 (Lydie Terlaeken)

Zaterdag 23 juni, 20.30

Sint-Jansavondwandeling
Start aan Hof van Tetrinië,
Jezus-Eiklaan, Tervuren
Vooraf inschrijven verplicht!
02-769 20 81 (Toerisme Tervuren)

Zondag 24 juni, 14.30

Kruidenwandeling
Provinciedomein Huizingen,
Torleylaan 100, Beersel
02-383 00 20

Zondag 24 juni, 10.00-15.00

Bodegemse Bossen en Beken-wandeling (7 en 16 km)
door kwb en landelijke gilden
St-Martens-Bodegem
Start aan trefcentrum Solleveld,
Solleveld 11,
Sint-Martens-Bodegem
02-569 39 82

Zondag 24 juni, 10.00 en 14.00

Natuurwandelingen door Velt en Natuurpunt Zaventem
Start aan park kasteel de Selliers de Moranville, Zavelstraat 2,
Sterrebeek

Woensdag 27 juni, 14.00

Themawandeling in de Groene Gordel
Start aan Sint-Jozefskerk,
Europaplein, Lot
02-356 24 78
(streekvereniging Zenne en Zonien)

Zondag 30 juni, 21.00

Vuurvliegjeswandeling
Start aan parking Ganzepootvijver,
Duboislaan, Hoeilaart
02-377 52 10
(Natuurgidsen Zuidwest-Brabant)

T.e.m. 30 juni, 9.30-18.00

Historische wandeling

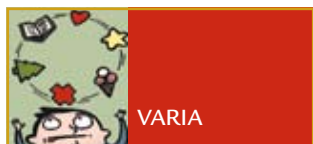
Nationale Plantentuin van België, Domein van Bouchout, Nieuwelaan 38, Meise
02-260 09 70
www.plantentuinmeise.be

Zondag 30 juni, 14.00

Wandeling in Groot-Bijgaarden

door VTB-VAB Zellik
Start aan de Sint-Egidiuskerk op het gemeenteplein
02-466 35 05 (Raymonde Huygh)

Maandag 4 juni, vanaf 10.00

41ste jaarmarkt met straatanimatie
Centrum Zaventem

Dinsdag 5 juni, 18.00-19.45

Bloedinzameling Rode Kruis

Zaal "De Herleving", Dorpsstraat 53, Brussegem

Zaterdag 9 juni, 13.30-16.00

Kijk! Ik fiets!

(voor kinderen van 5 tot 7 jaar)
Parking van sportcentrum De Steenberg, Spechtenlaan 8, Moorsel
016-26 76 60

Zondag 10 juni, 14.00 – 18.00

In de ban van het Poelenplan : fietsen langs nieuwe poelen in Dilbeek door Natuurpunt Dilbeek
Start aan CC Westrand, Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 63 28 (Marc Bruneel)

Zondag 10 juni, 11.00-18.00

Dijlelanddag 2007 met thema "Vlieg er eens uit"
Park Mariadal en rondom kasteel Mariadal, Zaventem
www.dijleland.be

Dinsdag 12 juni, 18.00-19.45

Bloedinzameling Rode Kruis

Gemeenteschool, Winkel 56, Wemmel

Donderdag 14 juni

Petanquetormooi

Organisatie: sportregio Zuidwest Rand
Sportcomplex Vogelenzang, Dworpsestraat 147, Lot

Donderdag 14 juni

Sportdag voor personen met een handicap

Organisatie: sportregio Zuidwest Rand
Sportcomplex Vogelenzang, Dworpsestraat 147, Lot

Zondag 17 juni

Braderie en rommelmarkt

Centrum Machelen
02-253 14 19 (Y. Bollengier)

Zondag 17 juni, 14.00-16.30

Kijk! Ik fiets!

Leer fietsen op twee wielen...

Organisatie: sportregio Zuidwest Rand
Kaatsterrein Den Hoek, Sint-Genesius-Rode

Van 22 tot en met 25 juni

Rozendagen van Coloma

met o.m. tentoonstellingen, concerten, straattheater en kinderanimatie
CC Coloma, J. Depauwstraat, Sint-Pieters-Leeuw
02-371 22 62

Vrijdag 22 juni, 20.00

24ste Moorselse Volksfeesten

Dansavond met optreden van Udo en Wouter

www.volksfeesten-moorsel.be

Zaterdag 23 juni, 21.00

24ste Moorselse Volksfeesten

Holiday Party

www.volksfeesten-moorsel.be

Zondag 24 juni, 9.00-13.00

24ste Moorselse Volksfeesten

Rommelmarkt

Aan de kerk van Moorsel
0477-46 13 14
www.volksfeesten-moorsel.be

Zaterdag 23 juni, 12.30-17.00

Grote rommelmarkt

Terreinen van Eigen Thuis vzw, Beukendreef, Grimbergen
02-269 60 06

Zondag 24 juni, 10.00-20.00

Parkfeesten Sterrebeek

met poppentheater, optreden folkensemble Dissonant en randanimatie
Kasteel van Sterrebeek, Zavelstraat 2, Sterrebeek
02-731 44 70
www.rollewagen.be
MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Vrijdag 29 juni 2007, 19.30

Astroclub met Frank Deboosere:

De planeten ver van de Zon

Volkssterrenwacht MIRA, Abdijstraat 22, Grimbergen
02-269 12 80

Zondag 1 juli, vanaf 12 uur

Vlaanderen Feest! in Kraainem!

Tuinfeest met barbecue en randanimatie
Tuin GC de Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan 6, Kraainem
Reserveren voor 20 juni verplicht!
02-721 28 06
MET STEUN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Zondag 1 juli, 8.00-12.00

Rommelmarkt

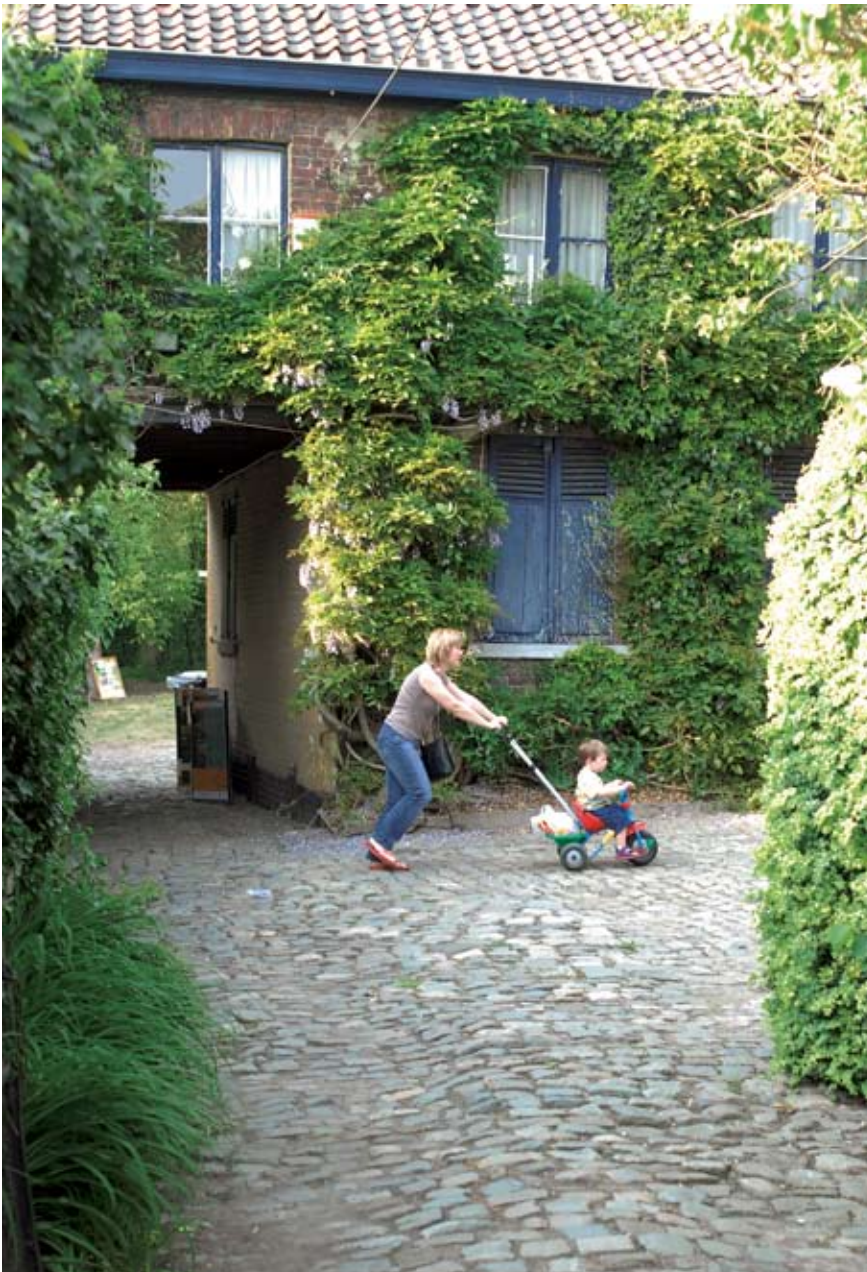
Grote markt, Vilvoorde
02-255 46 45

Erfgoedsite Felix De Boeck

Terug naar de sfeer van weleer

Het Museum Felix De Boeck in Drogenbos werd gebouwd in de achtertuin van een boerderij – de bescheiden hoeve waar de kunstenaar in 1898 werd geboren en waar hij tot aan zijn dood in 1995 heeft gewoond en gewerkt. Het huis, de tuin en de boomgaard zijn beschermd als monument en dorpslandschap. De komende jaren wordt het geheel gerestaureerd.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Kris Mouchaers

Sinds 2003 is het Museum Felix De Boeck – dat is genomineerd voor de Museumprijs 2007 – erkend door de Vlaamse Gemeenschap. Vzw 'de Rand' zit namens de Vlaamse Gemeenschap in het beheer van het museum. Voor de komende jaren is een ambitieus plan opgesteld om de erfgoedsite rond de voormalige hoeve en de hoeve zelf te restaureren. Daarom was het museum trouwens ook kandidaat voor de Monumentenstrijd op Canvas.

Volkstuintjes

De voorbije jaren werd de voormalige boomgaard al gedeeltelijk in ere hersteld. Dode bomen werden vervangen door identieke variëteiten en nieuwe bomen werden aangeplant. Rond de boomgaard is een haag van meidoorn en haagbeuk geplant, het gras wordt op de traditionele manier gemaaid en er worden opnieuw hooioppers gemaakt. Daarvoor werkt het museum samen met het Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën. Langs de straatkant werd een kleine siertuin aangelegd die toegang verschaft tot de eigenlijke boomgaard. In de vroegere moestuin naast het huis, die nu helemaal overgroeid is met onkruid, zijn nog de sporen te zien van de paadjes die De Boeck had afgeboord met wijnflessen. Het is de bedoeling om hier volkstuintjes aan te leggen die de buurtbewoners kunnen gebruiken, zoals dat ook al in de tijd van De Boeck het geval was. Ook daarvoor wordt samengewerkt met het Regionaal Landschap. Het is de bedoeling om op die manier de ecologische betekenis van de hele site te onderstrepen. Naast de boerderij, waar De Boeck destijds aalbessen kweekte, werd enkele jaren geleden met de steun van het Aardgasnatuurfonds van de Koning Boudewijnstichting een eenvoudige siertuin aangelegd met een paar oude fruit-

bomen, terwijl voor het huis een kleine kruidentuin werd aangelegd. Ook die zullen de komende jaren worden opgefrist.

Geen Bokrijk

Maar eerst worden de hoeve en de bijgebouwen aangepakt. Daarvoor werd het architectenbureau tv Inge Sleutel-Pajo Plan geselecteerd. Gehoopt wordt dat die werken over een drietal jaar afgerond kunnen worden. Eind vorig jaar werd reeds de oude bakoven op de binnenkoer gerestaureerd. 'Voor de hoeve kiezen we een combinatie van harde en zachte restauratie', zegt de nieuwe artistiek directeur van het museum, Sergio Servellon. 'Aan de Kuikenstraat komt er een nieuwe ingang tot de boerderij, terwijl we aan de achterkant zorgen voor een ingang vanuit de museumsite. Alles wat echt van historisch belang is, zoals het atelier en de leefruimtes, blijft nagenoeg onaangeroerd. Dat deel zal in principe niet toegankelijk zijn, omdat het te klein en te kwetsbaar is. Maar aan de kant van de schuur komt een onthaalruimte die

je in kijkt geeft op die privéruimten. Tegelijk komen er in de randgebouwen ook enkele gastenverblijven voor kunstenaars. Een belangrijk uitgangspunt bij het hele restauratiedossier is dat het geen zin heeft om hier een Bokrijkachtige sfeer te gaan maken. Op zich heeft de hoeve niet zo'n groot historisch belang, ze is belangrijk omdat Felix De Boeck er geleefd en gewerkt heeft. Die sfeer en die betekenis willen we binnen de museale context volop uitspelen.'

Artistieke picknicks

'We willen een soort tweesporenbeleid ontwikkelen, met enerzijds de erfgoedsite rond de hoeve en anderzijds de eigenlijke museumsite. Op de erfgoedsite en in de aanpalende gebouwen van het museum laten we vooral de anekdotische en de heemkundige invalshoek aan bod komen. De figuur van Felix De Boeck belichten we als boer en als schilder en tegelijk geven we een beeld van de context waarin hij leefde en werkte. Dat deel krijgt ook een bredere culturele en toe-

ristische invulling mee. In de boomgaard zullen bijvoorbeeld naar aanleiding van de lentemarkt ritjes met pony's mogelijk zijn. Tegelijk blijft er in de tuin en de boomgaard ruimte om beelden op te stellen en bijvoorbeeld artistieke picknicks te organiseren. We zijn ook van plan om in de hoeve artistieke workshops te organiseren voor bijvoorbeeld zieke en gehandicapte kinderen. In het eigenlijke museum willen we ons meer concentreren op de museale functie en op het kritische kunstonderzoek, op de betekenis van De Boeck als kunstenaar. Zijn werk willen we vanuit diverse invalshoeken belichten en confronteren met werk van andere kunstenaars.' □

Info

Museum Felix De Boeck,
Kuikenstraat 6, Drogenbos,
02-377 57 22, info@mufdb.org,
www.museumfelixdeboeck.be

Felix De Boeck, de schilder van het licht

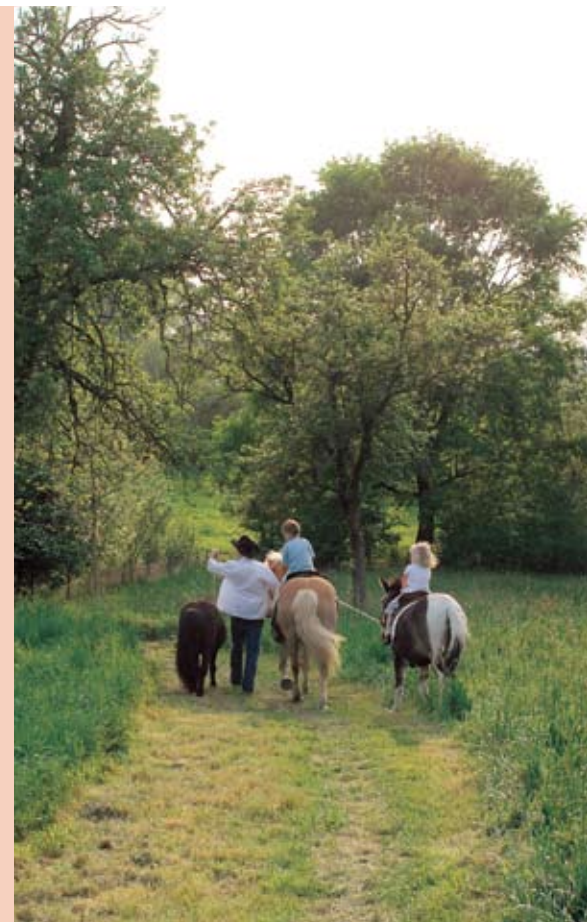
Felix De Boeck werd in 1898 geboren in Drogenbos. Zijn moeder, Louise van Breetwater, was de dochter van de burgemeester van Drogenbos. Ze was een gecultiveerde, Franssprekende en sterk religieuze vrouw die tegen de zin van haar familie trouwde met Jan De Boeck, een jonge, zo goed als ongeletterde boer uit Sint-Kwintens-Lennik. Na zijn studies aan het college van Ukkel besliste Felix om schilder te worden. Omdat hij niet financieel afhankelijk wilde zijn van het schilderen, werd hij boer op de hoeve van zijn ouders. Hij zou er tot op het einde van zijn leven blijven wonen en boeren. Zes dagen werkte hij op het veld. Op zondag trok hij naar zijn atelier en schilderde hij wat hij die week had bedacht. Zijn leuze was: Ik ben geen boer die schildert, maar een schilder die boert...

In 1924 trouwde hij met zijn nicht Marieke. Ze kregen 5 kinderen, van wie er 4 in hun eerste levensjaar stierven. Het vijfde kind, Marcelleke, bleef leven, maar was mentaal en fysiek gehandicapt.

Als schilder stond De Boeck aanvankelijk sterk onder de invloed van het fauvisme en

het futurisme. Tussen 1918 en 1923 was hij een van de grondleggers van de abstracte kunst in ons land. Onder meer door de dood van zijn ouders en van zijn eerste kindje sloeg hij vanaf 1923 een andere weg in. Zijn werk werd steeds sterker gekenmerkt door een diepreligieuze beleving van mens, dier en natuur en door een symbolische visie die in een opbouw van cirkels en monochromen een vreemde lichtgevende gloed uitstraalt. Hij wordt daarom ook wel de 'schilder van het licht' genoemd. Die gloed staat symbool voor de oneindigheid van de natuur en het leven. Hij werkte met vaste thema's die hij soms eindeloos varieerde in telkens andere kleuren. Aan de kleuren kun je zijn gemoedstoestand van dat moment aflezen. 'Ik zou één thema tot in het oneindige kunnen hernemen in een wisselend spel van kleuren en gevoelsinhoud', zei hij. 'Mijn schilderijen zijn mijn dagboek en aan de kleur van wat er op de ezel staat, herken je direct in welke gemoedstoestand ik ben.'

Felix De Boeck overleed in 1995, enkele weken nadat de eerste steen van 'zijn' museum in Drogenbos was gelegd.

Heb ik me daar in een vorige bijdrage geblunderd! Minister-president Yves Leterme promoot schlagerkoningin Laura Lynn, schreef ik, terwijl hij samen met SP.A-voorzitter Johan Vande Lanotte gratis reclame maakt voor het travestietduo Debbie & Nancy, en het Geert Bourgeois, minister van o.a. media en toerisme, is die pro Laura Lynn is. Wel leuk dat de eindredacteuren van RandKrant mijn fout niet opmerkten. Blijkbaar zijn ze even allemansweetjes-onkundig als ik. En toch sympathiek dat een lezer me op de fout attent maakte – blijkbaar leest die zorgvuldig wat ik schrijf.

TEKST Brigitte Raskin | FOTO Patrick De Spiegelaere

Zinnenloos

W eet u nog, beste lezer en medelezers, dat ik ongeveer anderhalf jaar geleden ook gratis reclame maakte? Dat was voor de toen pas geopende boekhandel het Huis der Zinnen in Hoeilaart. Een ‘mini-tempeltje van cultuur’, juichte ik, ‘de intentie om een kleine lokale gemeenschap met een prima aanbod te verwennen’, stelde ik hoopvol vast, ‘houd dit Huis mee in stand’, smeekte ik de verzamelde lezers van de rand.

Dat hebben zij/jullie niet gedaan. De boekhandelaarster houdt het voor bekeken. En in mijn eentje heb ik dat niet kunnen voorkomen. Ik werd wel de grootste klant van het Huis, terwijl ik er nochtans veel minder geld uitgaf dan ik intussen in restaurants potverteerde. Ik kocht er pas verschenen boeken die me interesseerden, zoals *Kentering van een huwelijk* van Sándor Marai, boeken die aan bod kwamen in de leesclub waarin ik meedraai, zoals *De zee* van John Banville, boeken van mijn favoriete Nederlandstalige auteurs, zoals *De markiezin* van Charlotte Mutsaers, kinderboeken om cadeau te doen, zoals (vele exemplaren van) *Het kleine museum*, foto-boeken, enzovoort. Mijn laatste aankoop, al in de uitverkoop, was de nieuwste Van Dale, met een cd voor mijn pc erin. Voortaan corrigeer ik de zinnen die ik op mijn pc schrijf dankzij mijn afscheidskopje in het Huis der Zinnen – het klinkt pathetisch, maar zo voelt het ook.

En het voelt even ontmoedigend en besamend als wat ik in mijn vorige bijdrage over bv-tv-cultuur beschreef: dat de flam-

boyante zangeres Françoise van Hecke naar Overijse kwam, dat ik daar gedreven reclame voor maakte en dat ik dan in een halflage zaal zat in een beperkt gezelschap van gelijkgeïnteresseerden. Zangevenement niet uitverkocht, was toen mijn klacht, boekhandel in de uitverkoop, is dat nu. Blijkbaar beginnen mijn bijdragen en ik zwaar aan cultuurpessimisme te lijden – ik zal er mezelf moeten voor behoeden te gaan kankeren en zeuren. Het is niet dat ik mijn buurtgenoten en u allen ervan verdenk geen boeken te lezen of alleen naar Laura Lynn te gaan luisteren. Het is dat ik het grote publiek (inclusief cultureel geïnteresseerden) ervan verdenk zich door hypes te laten meesleuren, de kleine schaal niet meer te hanteren en in de bv-tv-cultuur op te gaan, kortom, overgevoelig te zijn voor de reclame die de media maken. De cultuurverkopers spelen gretig in op die trend, een opwaarts draaiende spiraal hé, meer mensen, meer kopers, meer geld.

En boekhandels zijn navenant, wist ik (ook toen al cultuurpessimistisch) toen het Huis der Zinnen startte. Ik zag meteen dat het Huis het tegenovergestelde was van de tegenwoordig wél draaiende boekenwinkel, met in zijn uitstalraam ‘Dan Browns, en in plaats van een (toegegeven, voor mij) interessant assortiment, de laatste kook-, sensatie- en Italië-boeken. Alles bij elkaar meer brol en hype dan kwaliteit en duurzaamheid, en daarbovenop nog wenskaarten die je je vrienden niet kunt aandoen. Kortom, de goed draaiende boekhandel is tegenwoordig een *Weekend Knack* en *Story* in het groot, de-

zelfde onderwerpen, dezelfde covers in veelvoud.’ Loop de Standaard Boekhandel in uw buurt binnen en u weet wat ik bedoel: eerst struikelt u over de penis van Goedele Liekens, dan passeert u alle ‘boekskes’ en komt u tussen de Kavijaks of The Housewives terecht.

En zie, dat kan ik voortaan ook, de Standaard Boekhandel in mijn buurt binnenlopen. Want toeval of niet: in mijn woongemeente Overijse is zo’n winkel gestart, kort voordat mijn buurgemeente Hoeilaart zinnenloos werd. Niks mis mee hoor, met zo’n BV-tv-media-brol-boekenwinkel. Sex and the city voorbij vind je voorzeker de seller *Het luizenpaleis* van Elif Shafak, een schitterend Istanbulboek, en nog verder ligt binnenkort voorzeker – niet in de uitverkoop, maar nieuw uitgegeven – het prachtige, grillige oeuvre van Jeroen Brouwers, bekroond met de Grote Prijs der Nederlandse Letteren (Brouwers wil al lang niet meer meedoen aan het mediacircus, maar daar vinden die media wel iets op).

Weet u wat? Als Standaard Boekhandel zich nu ook eens in Linkebeek, Drogenbos enzovoort zou vestigen ter verspreiding van de Nederlandstalige cultuur, dan zou dat volgens mij op termijn bevorderlijk zijn voor de noodzakelijke afschaffing van de faciliteiten. □

Info

De uitverkoop van boeken in het Huis der Zinnen, Hoeilaart, loopt nog tot eind juni, alleen op zaterdag en zondag van 14.00 tot 18.00 u. De gelijknamige kunstgalerie blijft bestaan.

Ecologische opentuinendag

Op zondag 17 juni organiseren de Vereniging voor Ecologisch Leef- en Teeltwijze (VELT) en het Vlaams Instituut voor Bio-Ecologisch bouwen en wonen (VIBE) Groene Zomer, een ecohuizen en -tuinendag. Over heel Vlaanderen worden meer dan 50 tuinen en huizen opengesteld.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Velt

In elke tuin wordt een rondleiding gegeven of kun je uitleg vragen over het beheer. Een huisbezoek gebeurt onder begeleiding van de eigenaar of de architect. Daarvoor moet je voor 11 juni inschrijven (op 03 239 74 23 of via groenezomer@vibe.be). Het volledige programma vind je op de website van Velt (www.velt.be).

Natuurlijke uitstraling

De tuin van Jacques en Marie-Paule Landrieu-Van Der Linden (Kleine Snikberg 54, Itterbeek) ligt in het hartje van de Pedevallei. Een oude hazelaar maakt een sfeervolle ingang naar de tuin die in een verkaveling met heel wat hoogteverschillen ligt. Een kruidenrijk gazonpad voert langs borders met planten aangepast aan de bodem en standplaats. Er werd gekozen om te werken op kleur, maar de spontane plantengroei geeft de tuin toch een natuurlijke uitstraling. Het centraal gelegen, verhoogde vijvertje is nog een restant van vroeger, maar krijgt een meer ecologische aanpak. Zo zal het toegankelijker worden voor padden. Langs de groentetuin ligt een functioneel kruidenhoekje. Een mooie druivenhaag sluit de tuin af van het kleine zijstraatje.

In Merchtem zijn drie tuinen te bezoeken die via een fietsroute met elkaar zijn verbonden. De tuin van de Familie Alain De Cré-Lybaert (Wolvertsesteenweg 147) is een typische verkavelingstuin. Ooit werd een vijver aangelegd op drie niveaus met filter, pompsysteem en vissen. Later werden die 'attributen' verwijderd, net als de vissen. Nu zie je een natuurlijke vijver met helder water, overvloedig begroeid met water- en moerasplanten. Alleen bij extreme droogte wordt de vijver aangevuld met regenwater uit een opslagtank. De vijver en de regenwatertank hebben een overloop naar met kiezel gevulde bezinkingsputten. Fruitbomen vormen het geraamte van de tuin. Vooral de twee grote notelaars zorgen voor schaduwrijke en gezellige hoekjes. De afrastering van de kippenren bestaat uit een smalle en lage takkenril, afkomstig van knotwilgen aan de straatkant. Een lage haag legt een link met het achterliggende landschap. Een zonnepaneel op het dak zorgt voor warm water.

Landelijke tuin

De tuin van oud-journaliste Tilly Stuckens (Breestraten 32) is een grote, oude landelijke tuin waarvan twee derde wordt ingenomen

door hoogstamfruitbomen en bosjes. Daartussen liggen weiden met schapen en ganzen. De Lindebeek stroomt door de tuin. Aan de straatzijde vallen de oude knotwilgen op met de restanten van een haag. De tuin bestaat bijna volledig uit inheemse soorten die houden van een vochtige omgeving. Brede gazonpaden kronkelen door de tuin. In het laagste gedeelte heeft de plaatselijke Natuurpunt-afdeling een grote natuurlijke vijver aangelegd. Er is een schommelende waterstand en een zeer gevarieerde moerasbeplanting. Een oude lindeboom met vele bloembollen eronder overheerst een hoger gelegen gedeelte en de binnenkoer waar klimmers volop alle gevels bedekken. Tijdens de opendeurdag leest Tilly voor uit haar boekje *Het jaar van de ganzen*. Hugo Willockx, natuurfotograaf en overbuur van Tilly, stelt in de tuin foto's tentoon.

De tuin van Marc De Roy (Olmenstraat 5) is een aangename landelijke tuin met een duidelijke structuur. Voor het huis kregen verschillende soorten appelbomen een plekje. In het gras groeien in de lente heel wat bloembollen. Gevarieerde borders in zon en schaduw omsluiten het gazon. De strijd tegen zevenblad door overschaduwing, gebruik van knoopjesgeranium en plukbeheer lijkt te lukken. Heel wat kippen (Brabants boerenhoen) en ganzen onderhouden de grote hoogstamboomgaard achter het huis. Ze vinden er ook een poel met regenwater. Een blauwewegen siert de gevel en het gezellige terras. Achteraan is een bosje met uitsluitend inheems hout aangeplant. Stilaan wordt daar de kruidlaag ingebracht. De grote moestuin is omgeven door kleinfruit, terwijl een slakkenmuur de sla moet beschermen. Een zonnepaneel op het dak zorgt voor warm water. □

© Yves Adams

De gevlekte orchis

Onze inheemse orchideeënsoorten bloeien zowat allemaal in juni

De rand behoort tot de dichtstbebouwde gebieden van Vlaanderen, wat niet wegneemt dat hier nog aardig wat dier- en plantensoorten voorkomen. In deze elfdelige natuurreeks laten we per aflevering minstens enkele soorten de revue passeren, afgestemd op het seizoen. We vermelden ook waar je de besproken soorten met wat geluk kunt zien.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Vildaphoto

Elk jaar opnieuw zijn de orchideeën-liefhebbers benieuwd hoeveel soorten en exemplaren ze zullen aantreffen. In de rand staan alles samen een tiental orchideeënsoorten. Behalve de brede wespenorchis zijn ze allemaal behoorlijk zeldzaam en wettelijk beschermd. Ze kunnen te veel aan recreatie en belangstelling dan ook missen als kiespijn. Hun leefomstandigheden zijn immers zo precair dat ze bijvoorbeeld heel slecht bodemverdichting (een gevolg van betreding) verdragen.

De gevlekte orchis

Bij wijze van voorbeeld maak je kennis met de gevlekte orchis, maar voor dezelfde moeite had hier een beschrijving gestaan van de bijenorchis, de grote keverorchis of de rietorchis. De gevlekte orchis komt voor in vochtige, onbemeste graslanden. Die vinden we niet zo makkelijk meer in Vlaanderen, laat staan in de rand. In natuurparels als de Wolfspuiten in Dilbeek komt de gevlekte orchis wel nog voor, en ook in de als natuurgebied beheerde graslanden van de Nationale Plantentuin in Meise.

De gevlekte orchis lijkt goed op de brede en de rietorchis, maar specialisten herkennen ze meteen. De planten zijn meestal kleiner dan vijftig centimeter en hebben verschillende brede bladeren die spits toelopen en meestal grijzige vlekken hebben. De onderste bladeren zijn het langst en worden korter naarmate ze hoger aan de stengel staan. De bloemen zijn meestal rose, maar er bestaan ook volledig witte exemplaren. Ook de bloemen zijn gevlekt, terwijl de onderste lip verdeeld is in drie slappen met elk een karakteristieke vorm.

In een goede flora (een boek waarin heel veel plantensoorten zijn opgenomen) kun je nog beter zien hoe prachtig deze koninginnen van de plantenwereld er uitzien. De *Geïllustreerde Flora* van Heimans, Heinsius en Thijssse (Uitgeverij De Gulden Engel, ISBN 90-5035-375-4) is de meest toegankelijke van de 'wetenschappelijke' flora's, maar vele nieuwelingen zullen ongetwijfeld foto's missen. Er staan wel heel veel pentekeningen in. In *De geïllustreerde Flora* van M. Blamey en C. Grey-Wilson (Uitgeverij Tirion Natuur,

ISBN 90-5210-508-1) staan talloze tekeningen bij de beknopte tekstbeschrijvingen. Uit het ruime aanbod stel ik ook nog de *ANWB Flora gids* voor (uitgegeven door ANWB, ISBN 90-1801-877-5) die Jan Marijnissen specifiek voor Nederland en Vlaanderen heeft samengesteld. In boekvorm is deze flora niet volledig: er staan slechts foto's van een 500-tal soorten in. Je krijgt er een interactieve cd-rom bij die, ruim geïllustreerd, alle inheemse plantensoorten bevat. Aan de hand van allerlei kenmerken kun je steeds verder selecteren om uiteindelijk bij de juiste plantennaam terecht te komen. Maar als je de naam van de plant kent, kun je meteen alle kenmerken bij elkaar zien.

Het frêle lantaarntje

Als je rond deze periode van het jaar in de buurt van waterrijke gebieden komt, heb je veel kans het lantaarntje te ontmoeten. Misschien zegt de naam je niets, maar het is wel een van onze meest algemene waterjuffers. Dat komt omdat ze in heel veel biotopen leven, terwijl ze niet zo gevoelig zijn voor biologische watervervuiling. Zowel het mannetje als het wijfje zijn iets groter dan dertig millimeter. Zoals de naam laat vermoeden zijn ze inderdaad te herkennen aan de lichtblauwe vlek bijna op het uiteinde van het overigens donkere lichaam. Bij de mannetjes is de zijkant van het borststuk eveneens lichtblauw gestreept, maar dat kun je in de vlucht niet altijd goed zien.

Lantaarntjes zijn bijzonder tere dieren die zo gracieus door het grasland vliegen dat je er stil van wordt. De vier frêle, lange vleugels slaan razendsnel, de lange smalle lijfjes manoeuvreren zich handig voorbij allerlei hindernissen, en de prooien (bijvoorbeeld vliegen en muggen) worden bijna sierlijk gevangen. Na elke vangst zetten de lantaarntjes zich ergens in het gras om hun prooi naar binnen te werken. Dan kun je ze nog het gemakkelijkst observeren. Zoveel schoonheid in zo'n kleine waterjuffer is werkelijk een wonder van de natuur.

In de nabijheid van zowat alle poelen in de rand kun je ze aantreffen, soms met velen tegelijk. Af en toe hangen het wijfje en het mannetje aan elkaar op de voor waterjuffers zo typische houding die we 'tandem' noemen. Dan gebeurt de bevruchting, waarna het wijfje snel eitjes afzet. Dat gebeurt steeds in het water, waarna de uitkomende larven bijna een jaar op de waterbodem doorbrengen. Daar eten ze allerlei kleine ongewervelden als larven van insectensoorten. In het

voorjaar kruipen ze uit het water, maken zich met een draadje vast aan een stevige plantestengel en verpoppen daar vanaf eind april. Als je goed oplet, zie je ze in de loop van deze maand zeker eens passeren, maar ze blijven zichtbaar tot ongeveer eind augustus. Mis die ontmoeting niet: je zult allerlei fascinerende details opmerken die je waardering voor de natuur alleen maar kunnen vergroten. Als je je gedeisd houdt en wat geduld oefent, kun je de lantaarntjes vrij dicht benaderen en zit je op de eerste rij om foto's te maken – al wil het wel eens tegenvallen om ze scherp in beeld te krijgen.

Alternatief voor pesticiden

De stekeligste ontmoeting die je in juni kunt hebben, is die met een egel. Rond deze tijd gaan de mannetjes op zoek naar een wijfje en kunnen de allersnelste wijfjes al jongen werpen. De mannetjes kunnen meer dan twee kilometer per nacht afleggen, wat de kans op een ontmoeting vergroot. Met wat geluk zie je ze al in de schemering, zowel 's avonds als 's morgens. Moeder egel moet dan weer regel-

zich ter plaatse op tot een stekelige bal, maar dat beschermt ze natuurlijk niet tegen de wielen van passerende auto's. Vooral vanaf juni zie je veel slachtoffers, vaak onervaren jongen die het nest nog niet zo lang hebben verlaten.

De egel komt zelfs regelmatig voor in het (rand)stedelijke gebied. De diertjes verblijven graag in de nabijheid van menselijke bewoning, en als de mens weet dat er een egel in de buurt vertoeft, geeft hij hem zelfs te eten. Alleen doet hij dat meestal fout: de melk of het katten- en hondenvoer dat de egels voorgeschoteld krijgen, doet hun darmen geen goed. Overigens zijn egels perfect in staat om hun kost zelf bijeen te zoeken. En omdat ze in de koude maanden een winterslaap houden, moeten ze ook al niet worden bijgevoerd. Als je ze niet te eten geeft, halen ze trouwens nog meer slakken en andere ongewervelden uit je tuin. Bekijk deze diertjes dus veeleer als een gratis en gezond alternatief voor de schadelijke pesticiden waar ze ook zelf niet tegen bestand zijn. Egels worden wel eens het slachtoffer van de slakkenkorrels die we al te kwistig

Lantaarntjes zijn bijzonder tere dieren die zo gracieus door het grasland vliegen dat je er stil van wordt.

matig het nest uit om voedsel te halen voor het vijftal jongen dat ze heeft geworpen.

Egels komen gelukkig nog veel voor in de randgemeenten, maar ze vallen niet op. Jammer genoeg vallen ze vaak ten prooi aan het verkeer. Daar heeft hun verdedigingstechniek alles mee te maken. Bij gevaar rollen ze

rondstrooien. Als ze zo'n vergiftigde maar nog levende slak opeten, kunnen ze zelf vergiftigd worden en zelfs het loodje leggen. Als je het echt niet laten kunt om de egel wat extra voedsel te geven, hou het dan bij verse slablaadjes (in lente en zomer) of wat afgevalen en dus heel rijpe appels of peren (in de herfst). □

© Rollin Verlinde

Vrouwje van het lantaarntje

Jong geweld in Groot-Bijgaarden

Carlo Presti kon zijn broer Anthony en mama Lutgarde overtuigen om in Groot-Bijgaarden met een restaurant te beginnen. Een jongensdroom werd werkelijkheid. Maar Carlo's overtuigingskracht was nog niet uitgeput...

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Eat & Geniet is sinds de herfst van 2006 een nieuwe eetgelegenheid in Groot-Bijgaarden. Het is een heuse familiezaak, vertelt Carlo: 'Nadat ik mijn broer en mijn moeder had kunnen overtuigen, was mijn vriendin aan de beurt. Vanessa staat nu samen met mij in de keuken. Daarna volgde Aurélie, de vriendin van mijn broer. Zij aarzelde even, maar stapte uiteindelijk mee in het avontuur. In het weekend staat ze samen met Anthony in de zaal. Ook onze goede vriend Fred helpt ons bij de bediening. Onze jongere broer heeft de microbe eveneens

smaken en geuren. Maar de mensen moeten zich thuis voelen. Daarom is het restaurant ook een loungebar.' De cocktailkaart past perfect in dat concept. Er staan enkel hippe (en prijzige) drankjes op, zoals daiquiri's en mojito's.

Wij bezoeken *Eat & Geniet* op een mooie vrijdagavond. Enkele tafeltjes zijn bezet, maar reserveren hoefde niet. Dat komt allicht omdat het terras nog niet af is: met dit warme lenteweer eten de meeste mensen liever in de buitenlucht. Binnenkort kan dat ook in *Eat & Geniet*. 'We willen het concept van het res-

***Eat & Geniet* brengt een speelse, trendy en gezonde keuken, met mediterrane smaken en geuren.**

taurant naar de tuin brengen. Er zal plaats zijn voor een aperitiefhoekje en je zult lekker kunnen wegzakken in zeteltjes.' Bovendien staan er verscheidene thema-avonden op het programma: een cocktailavond met een professionele cocktailshaker, een barbecue-avond, een jazz-event.

De vitaliteit merk je ook in het restaurant. 'Sluit je ogen en denk aan vakantie en de zomer', dat is het concept van *Eat & Geniet*. Carlo: 'We willen een speelse, trendy en gezonde keuken brengen, met mediterrane

taurant naar de tuin brengen. Er zal plaats zijn voor een aperitiefhoekje en je zult lekker kunnen wegzakken in zeteltjes.' Bovendien staan er verscheidene thema-avonden op het programma: een cocktailavond met een professionele cocktailshaker, een barbecue-avond, een jazz-event.

De menukaart oogt fris en gevarieerd. Mijn tafelenote en ik kiezen voor een suggestie. Aan de overkant verschijnen zalm en toast met tzatziki en rucola (€13). Een ge-

smaakte combinatie, al is de tzatziki niet van echte Griekse yoghurt gemaakt. Zelf kiezen we voor een fris pastagerecht met scampi's, courgette en gedroogde tomaatjes (€15). De rijke portie is lekker, al mocht het iets pittiger. Carlo: 'De suggesties veranderen we om de drie weken. We laten ons vooral inspireren door de seizoenen: nu komen bijvoorbeeld de asperges en gegrilde groentjes eraan.' Als we vragen naar de specialiteit van het huis, kiest Carlo onmiddellijk voor een visgerecht: 'De tonijn gebakken in kruidenkorst met chiantisauz, met gekonfijte kerstomaten en puree met basilicum (€18) is een echte voltreffer. Daar komen de mensen voor terug. En ook onze Côte à l'os met zuiderse kruiden en choronsaus (€42 voor twee personen) is goed op weg om een klassieker te worden.' Op de dessertkaart (aangekondigd als 'de zoete natoets') staan naast de oude bekenden ook enkele intrigerende combinaties, zoals de ijsgekoelde nougat met gekonfijt fruit (€8). Maar de zomer komt er ook voor ons aan, dus laten we de desserts voor wat ze zijn.

Niemand van de jonge bende heeft spijt van de keuze die hij of zij heeft gemaakt. Alleen genieten ze volop van de nieuwe uitdaging. En dat merk je. Groot-Bijgaarden gaat een fijne zomer tegemoet. □

Info

Eat & Geniet, Brusselstraat 349,
1702 Groot Bijgaarden,
02-468 12 82,
www.eatengeniet.be

Zondagmiddag en maandag gesloten

E-zine Taalblad: handige mix van informatie en nuttige taaltips

Koen Van Kelecom

Goed nieuws voor anderstaligen die Nederlands willen oefenen en de docenten die hen daarbij begeleiden: het e-zine Taalblad (www.taalblad.be) is online. Je leest er artikelen over actuele onderwerpen, interviews, reportages, analyses en nog veel meer. Ook uitleg over woordenschat en grammatica komt aan bod. De site krijgt een dagelijkse update.

TEKST Ines Minten | FOTO Kris Mouchaers

In het e-zine komt een brede waaier onderwerpen aan bod, van politiek over cultuur en ontspanning tot faits divers, zodat ze ook een ruim anderstalig publiek kunnen aanspreken. Als je met je muis over de tekst schuift, verschijnt bij sommige – wat moeilijkere – woorden extra informatie: de woordsoort, de verbuiging of vervoeging, een synoniem en een vertaalwoord in het Engels en het Frans. ‘Dat zorgt ervoor dat de teksten ook toegankelijk zijn voor mensen met een vrij beperkte kennis van het Nederlands. Naarmate je kennisniveau hoger is, zul je de hulpmiddelen minder nodig hebben’, vertelt initiatiefnemer en hoofdredacteur Koen Van Kelecom. Bovendien verwijzen de teksten naar een beknopte grammaticagids. Een heel leuke rubriek in het e-zine vormen de ‘taaltrips’. Daarin vind je een selectie van Nederlandstalige culturele activiteiten, films en radio- en televisieprogramma’s.

Interessant voor iedereen

‘Het idee komt vanuit mijn gevarieerde professionele achtergrond’, vertelt Koen Van Kelecom. ‘Ik heb een tijd gewerkt als inter-

netredacteur en ben daarna overgestapt naar een combinatie van freelancejournalistiek en taalonderwijs. In Taalblad komt dat allemaal samen.’ Voor het financiële plaatje kon het project rekenen op de steun van vzw ‘de Rand’, die met het initiatief mensen wil stimuleren om zonder veel moeite en met het nodige plezier hun kennis van het Nederlands bij te schaven. Koen Van Kelecom: ‘We mikken op een inhoud die voor iedereen boeiend kan zijn. Het anderstalige publiek dat Nederlands leert, is zo divers dat je je niet tot één interessegebied kunt beperken.’

Het concept is een goed jaar geleden ontstaan. ‘Ik merkte dat veel mensen, zowel studenten als leerkrachten, op zoek waren naar de informatie die Taalblad biedt.’ Koen Van Kelecom vulde dat gat in de markt. ‘Ons opzet is niet zozeer om de taal echt te ‘versimpelen’. Voor heel eenvoudige teksten kunnen studenten nog makkelijk bij een blad als *Wablieft* terecht. Als ze dat stadium ontgroeien, zijn de doorsnee kranten vaak toch nog net te hoog gegrepen. Taalblad wil vooral die leemte opvullen, maar moet uiteindelijk interessant blijken voor alle niveaus, zelfs voor

Nederlandstaligen die snel wat nieuwtjes willen meepikken.’

Positieve reacties

Je kunt Taalblad op twee manieren gebruiken. Ofwel begin je bij de teksten en klik je verder naar de grammaticale informatie die je graag nog eens van naderbij wilt bekijken. Het kan ook andersom. Stel dat je in de knoei zit met het gebruik van het woord ‘omdat’, dan kun je in de grammaticagids grasduinen tot je gevonden hebt wat je zoekt. Via een muisklik kom je vanzelf bij allerlei teksten terecht waarin de voorbeelden voor het rapen liggen.

‘Tot nu zijn de reacties heel positief. We zijn natuurlijk nog niet lang bezig en willen een nog veel grotere groep lezers bereiken, maar de mailtjes met felicitaties lopen toch al binnen. Ze tonen aan dat heel wat mensen op iets dergelijks zaten te wachten.’ De site groeit continu aan. Elke dag komen er beetsgare stukjes actualiteit bij. ‘Zo’n e-zine is immers nooit helemaal af’, besluit Koen Kelecom. Wie volledig op de hoogte wil blijven, kan zich inschrijven op de nieuwsbrief van de site. Die valt dan vanzelf elke week in je mailbox. □

Taalblad, un e-zine néerlandophone pour les non néerlandophones

Pour les non néerlandophones qui veulent exercer leur néerlandais, il existe maintenant l’e-zine Taalblad. Taalblad contient des actualités, des interviews et des reportages. Il offre également des explications de vocabulaire et de grammaire. Dans la rubrique ‘taaltrips’, on trouve une sélection d’activités culturelles néerlandophones, des films, des programmes radio et de télévision. ‘Notre ambition n’est pas de ‘simplifier’ la langue. Pour des textes simples, les étudiants peuvent se tourner vers un magazine tel que *Wablieft*. S’ils dépassent ce stade, les journaux traditionnels sont encore un peu trop difficilement accessibles. Taalblad veut combler cette lacune, mais il doit rester intéressant à tous les niveaux’, explique le rédacteur en chef Koen Van Kelecom.

Liever werkmanshuisjes dan protserige appartementen

Ter gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeï zo'n 1500 luchtfoto's van de rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. We kiezen voortaan elke maand een foto uit dat boek. Onze medewerker Paul Geerts geeft daar details bij die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO Karel Tomeï

Hoe graag toeristische folders het 'groene' aspect van de Vlaamse rand ook belichten, dat beeld stemt niet altijd overeen met de werkelijkheid. Er is natuurlijk het Zoniënwoud in het zuiden en zuidoosten, en het Pajottenland in het westen. En er zijn ook de vele groene fragmenten die her en der over het landschap verspreid liggen, vaak restanten van

verzameling dicht opeengepakte dozen zonder enig onderling verband, waarvan de esthetische treurnis vaak nog uitzichtlozer wordt gemaakt door verwaarloosde straten en parkeerterreinen en belabberde groenstroken. Als we een prijs zouden moeten uitreiken voor de ‘lelijkste plek’ van de rand, dan zou die waarschijnlijk hier ergens liggen.

En dan is er natuurlijk de wijde omgeving van de luchthaven van Zaventem, waar zich de laatste jaren een ware metamorfose heeft voorgedaan. Van een semi-ruraal gebied, waar tot voor kort de witloofteelt bij wijze van spreken de belangrijkste economische activiteit was, is heel deze streek tegen een razende snelheid ‘verkantoor’.

Dorpse aanblik

Op dit beeld van Zaventem valt daarvan nauwelijks iets te merken. Op de achtergrond is de luchthaven natuurlijk alomtegenwoordig. Ze plakt ook letterlijk tegen de huizen aan. Maar voor de rest ziet alles er zo gewoon uit, zo dorps. Geen spoor van prestigieuze kantoorcomplexen en internationale hotelketens of van elkaar kruisende auto-wegen. Zelfs de nieuwerwetse flatgebouwen die onze dorpscentra – ook in het centrum van Zaventem – teisteren, zijn hier nauwelijks te bespeuren. Zonder het geraas van de vliegtuigen en het eeuwige gezoem van het verkeer op de ring zou je haast vergeten dat je hier vlakbij een van de drukste verkeersaders en misschien wel de belangrijkste economische groeipool van ons land woont.

De bescheiden werkmanshuisjes op de voorgrond – misschien ooit nog gebouwd door de eigenaar van de fabriek waaraan nu alleen nog een eenzame schoorsteen herinnert – zou je eerder verwachten in de streek rond Charleroi of La Louvière. Hier zijn ze bijna een anachronisme. Maar geef mij maar dit soort anachronismen in plaats van de protserige appartementen die uitkijken over de al even protserige vijver van het Centrapark even verderop. Op de luchtfoto’s in het boek waant men zich daar bijna aan de Belgische kust. Dat is dan misschien geen anachronisme, maar wel een banaliteit – een urbanistisch ideaal waarvan je hoopt dat het dit plekje nooit zal inpalmen. □

oude kasteeldomeinen of bijna anachronistische stukjes landbouwgrond die weerstand bieden tegen de oprukkende verstedelijking.

Picturaal

In de Vlaamse rand wordt echter niet alleen gewoond en gewandeld, men komt er niet alleen om te slapen of te ontspannen, mensen werken er ook. Op de meest onverwachte plaatsen duiken fabrieksgebouwen en loodsen op, soms midden in het dorpscentrum of in woonwijken. In sommige gebieden, vooral langs het kanaal Rupel-Brussel-Charleroi, is de industrie van oudsher alomtegenwoordig. Zoals in Vilvoorde en Machelen, of in Drogenbos, Ruisbroek, Lot, Buizingen en Sint-Pieters-Leeuw. Vanaf helikopterhoogte zien die oudere industrieterreinen er heel anders uit, minder grauw en minder bedreigend.

Met hun grote volumes en hangars, hun koeltorens en schouwen, de spoor- en auto-wegen, de laadkaden aan het water krijgen ze zelfs iets picturaals.

Esthetische treurnis

De nieuwe industrie- of bedrijfsterreinen die zich de voorbije decennia als schimmels hebben vastgehecht aan verkeersassen in en om gemeenten zoals Zellik, Asse en Groot-Bijgaarden, zijn een ander verhaal. Hier vinden we meestal geen ‘oude’ industrie, maar een min of meer gepland lappendeken van opslagruimten en kantoorgebouwen – soms met veel glitter en show om de vaak povere architectuur toch enigszins aanvaardbaar te maken – en tot winkels, bowlings of kartings omgebouwde hangars, soms ook hotels en snackbars, benzinstations, enz. Een bonte

Win een boek!

Stuur ons vóór 10 juni een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje (RandKrant, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik) en maak kans op een exemplaar van het boek *Rand in Zicht*. We geven er opnieuw vijf weg!

Helene Judge en Mark Humphreys met hun dochter Maya

‘België is ideaal om talen te leren’

Helene Judge en haar man Mark Humphreys wonen al 12 jaar in België. Ze voelen zich opperbest in het dorpje Terlanen bij Overijse. Het Engelse koppel spreekt heel vlot Nederlands en hun dochter Maya (6) is perfect tweetalig. ‘Die tweetalige opvoeding vinden we enorm verrijkend’, zegt Mark. ‘Voor haar én voor ons: Maya corrigeert ons als we een foutje maken.’

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Helene en Mark verhuisden naar het buitenland voor de job van Helene. ‘Eerst hebben we even in de buurt van Keulen gewoond, maar daar hebben we ons nooit echt thuis gevoeld. Toen ik een aanbod kreeg om naar Brussel te komen, hebben we geen ogenblik gearzeld.’ In België ging alles hen meteen voor de wind. ‘In één weekend tijd hebben we zowel een huis gevonden als een nieuwe job voor Mark. Beter kon niet.’ Na drie jaar beslisten ze zich min of meer de-

finitief in ons land te vestigen en kochten ze hun huidige woning in Terlanen. ‘Het is een prachtige buurt’, vindt Helene. ‘Heel landelijk en groen, met uitzicht over velden en bossen. Er hangt een gezellig ouderwetse sfeer.’ Mark voegt eraan toe: ‘En tegelijk vind je vlak achter onze woning de snelweg en de waanzin van de stad.’ Het tweetal gaf meteen al de voorkeur aan het Vlaamse platteland. ‘We zijn allebei opgegroeid buiten de stad, dus gingen we ook hier op zoek naar de buitenlucht.’

‘Few countries have such a rich variety of languages as Belgium’

Helene Judge and Mark Humphries left their home country because of Helene’s job. They now live in Terlanen village close to Overijse. ‘You notice that the inhabitants count in Overijse’, says Helene. ‘When we first arrived here, the local authorities invited us to a reception. This made us feel welcome and we got to know a number of people and municipal services straightaway.’ The English couple speak fluent Dutch and their daughter, Maya, is perfectly bilingual. ‘We find this bilingual upbringing a hugely fulfilling experience for her’, say Mark. ‘She also helps to broaden our own knowledge, because Maya now corrects all our mistakes.’

‘10-uren-mis’

Mark en Helene houden van het gemeenschapsgevoel dat ze in hun gemeente ervaren. ‘Je merkt dat de bevolking telt in Overijse’, zegt Helene. ‘Toen we hier pas waren, nodigde het gemeentebestuur ons uit voor een receptie. Daardoor voelden we ons welkom en kenden we meteen een aantal mensen en gemeentediensten. Was er een probleem, dan wisten we zo bij wie we terecht konden. Mark beaamt: ‘Terlanen is een vriendelijk en sociaal dorp dat je heel makkelijk in zijn gemeenschap opneemt. Een voorbeeld: enkele jaren geleden was een groepje mensen op zoek naar vrijwilligers voor het koor tijdens de kerstviering. Omdat ik graag zing, heb ik me meteen aangemeld. Eén avond per week repeteerden we in een café. Na afloop dronken we samen nog een pintje en bespraken we de grote wereldproblemen. Dat was zo leuk dat we met enkele mensen hebben besloten om die bijeenkomsten na Kerstmis gewoon voort te zetten, zonder zingen. Sindsdien noemen we ons clubje ‘de 10-uren-mis’. Elk jaar organiseren we met die groep een uitstap. Dit jaar hebben ze voorgesteld om op zoek te gaan naar mijn roots. Ik zal dus een trip op poten zetten naar Bath in Engeland.’

‘Keigemakkelijk’

‘Ik vind het heel leuk om twee talen te kennen’, vertelt Maya nadat ze haar papa een uitspraaktip heeft gegeven. Voor Mark en Helene is die tweetaligheid een belangrijke reden om hier nog een hele tijd te blijven. ‘In weinig landen leer je zo makkelijk talen als in België’, vindt Helene. ‘Ik heb aan de universiteit moderne talen gestudeerd en ik heb er jaren over gedaan om ze onder de knie te krijgen. Bij Maya gaat het vanzelf.’ Als Helene eraan toevoegt dat het gezin zeker nog in België wil blijven tot haar dochter klaar is met school, kijkt Maya even verschrikt op. ‘Tot ze klaar is met de universiteit of zo’, verduidelijkt Helene. ‘Oef!’ roept het meisje uit. ‘Ik dacht al dat je bedoelde: déze school!’ Maya zit nu in het eerste leerjaar en gaat heel graag naar school. Als het van haar afhangt, gaat ze nooit weg uit Terlanen. Ik vraag haar of ze het niet moeilijk vindt om zo vaak over te schakelen tussen Nederlands en Engels. ‘Nee hoor!’ zegt ze. ‘Dat is keigemakkelijk!’ □